

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnistva št. 2328

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po 2 D, 2-3 D, veliki
po 3 in 4 D, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Cekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Spomini na zgodovinske dni.

>Slovenski možje in slovenske žene, slovenski klerikaleci, liberalci in socialni demokraci so govorili, vsi so na sijajen način izrekli proti Habsburžanom in za neodvisnost svojega naroda, zedinjenega s svojimi brati Hrvati in Srbi v eno državo.

To najveselejšo ugotovitev v zgodovini slovenskega naroda je zapisal član Jugoslovanskega odbora v Londonu dr. Gregorin v spomenici, ki je bila namenjena antantini diplomaciji. Spomenica sama je najdragocenejši interpretacijski dokument majske deklaracije ter po svojem avtorju in razmerah, katerih je nastala, najbolj objektivna podoba edanjega viharnega odlomka našega narodnega življenja. Spomenica, ki jo te dni objavljamo, je morala izpodnesti italijanske spletne proti ustanovitvi samostojne jugoslovanske države, njene navedbe so morale biti toje do skrajnosti zanesljive, neizpodbojne. Sedaj, ko je naša javnost videla ta dragocen dokument, bi človek mislil, da ne bo nikogar, ki bi se še upal skruniti in onečaščati te največje in najčastnejše dogodke naše zgodovine.

Pomudimo se za hip ob tem sladkem pomenu. Vsi smo bili in hoteli eno: narodno svobodo, svobodno narodno državo vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vse nas je objela velika ideja, za katero je dr. Krek z dr. Trumbičem in dr. Trumbičem že leta 1915. v Prsti, kakor navaja spomenica, storil prvi odločilni korak v imenu vsega slovenskega naroda. Prav nič ni oviralo napredka in izstvaritve našega upanja, čeprav je en človek, ki je imel slučajno oblast v deželi, pragnil ožjo obliko — hrvatsko-slovensko avtonomijo — in na svojo roko in izključno pod svojo osebno odgovornostjo pošiljal okrožnice in dajal izjave, ki so nasprotovale državnemu ministru južnoslovanskih narodov. Saj je norično dejstvo, da se od leta 1915. dalje v JLS ni vršil do prevrata noben strankin zbor zbor, nobena seja strankinega vodstva, leželni glavari je v tej svoji funkciji oktroiral so formalno oblast.

Narodove duše, slovanske narodne miselnosti in hrepenenja po svobodi ta oblast ni losegla, čuval, gojil in netil ju je sredi najhujšega trpljenja dr. Krek.

Pa še veliko več smo storili Slovenci. Spomenica pravi: »Ali slovenski voditelji se niso omejevali na agitacijo v svoji domovini. Sajdemo jih kakor propovednike evangelija ugoslovanskega zedinjenja na Hrvatskem, v Dalmaciji in v Bosni-Hercegovini, povsod z uspehom in navdušenjem sprejete. Dr. Korošec ni le priznan voditelj avstrijskih Jugoslovancev, marveč on igra tako rekoč glavno vlogo v avstrijskem parlamentu kot najodličnejši in najradikalnejši protivnik vlade.«

Bili smo v gotovih trenutkih odločnejši kot bratje Čehi. Dr. Korošec ni omahoval, ko so Poljaki zapustili linijo in omogočili vladni kredit za vojaštvo, in odločil, da so Čehi in Jugoslovani glasovali proti, čeprav se je izvajal nanje najhujši pritisk.

Borba za naše osvobodjenje je bila tako lista in lepa, ravna in odločna, da ga ni naroda v novem veku, ki bi se nam v tej stvari mogel postaviti ob stran.

Zakaj bi bili sedaj tako zaslepljeni, da bi se z nizkosto delali nevedne tistih dni, ko so se v doslej najpopolnejši meri uresničile sanje naših dedov. Sinovi vseh plasti in združenj naroda so trpeli in doprinali žrtve za prihod tistih dni. Ne kratimo jim zaslug, ki so nas vse obogatile. Priznamo. Mnogi svobodomislci so bili odločni Jugoslovani, trpeli preganjanje in muke, umirali in nosili okove radi svojega narodnega dela. Toda prav tako so avstrijska vojaška sodišča tirala pred strel odlične pristaše krščanskih organizacij in SLS, prav tako so naši ljudje ginili v ječah in internatskih taboriščih. Vsem tem herojem mora veljati čast in zahvala vseh.

In če je doba, ki je postavila najmočnejši mejnik med našo preteklost v robstvu in sedanjost v svobodi rodila največje državnike, kar smo jih doslej imeli, če nam je bil dan največji in najbolj naroden cerkveni pastir, ki je nase prevzel vso odgovornost za deklaracijsko osvobodilno gibanje, ker so se obotavljali drugi, ali je primerno, da sedaj po desetih letih uživanja sadov teh največjih med nami pljuemo nanje samo zato, ker se pišejo dr. Jeglič, dr. Korošec, dr. Krek?!

Prašina dneva zabriše marsikaj, toda bi-

Tik pred razpustom skupščine.

Belgrad, 1. jun. (Izv.) >Novosti« poročajo iz Niša, da se je danes tamkaj izvršilo svečano odkritje spomenika junaku Sindjeliju in njegovim tovarišem. Tej svečanosti je prisostvoval tudi kralj. V imenu vlade so bili navzoči predsednik vlade Vukičević, vojni minister general Hadžić, predsednik narodne skupščine Marko Trifković in številni drugi civilni in vojaški zastopniki. Kralj je kot prvi položil na grob srebrn venec z napisom: »Tistim, ki so največ pretrpeli. Aleksander.« Istotako sta po-

ložila vence predsednik vlade in predsednik skupščine.

Nadalje poročajo »Novosti« iz Niša: Kakor smo zvedeli, bo kralj po današnji svečanosti v Nišu zvečer odpotoval v spremstvu predsednika vlade Vukičevića v Piro in nato v južno Srbijo. Za časa njegovega potovanja bo prišlo do sporazuma o dnevu razpusta skupščine in razpisa volitev. Veruje se, da se bo kralj čez kake tri dni vrnil s potovanja in podpisal ukaz o razpustu skupščine in razpisu volitev.

Velike spremembe v naši diplomaciji.

Belgrad, 1. jun. (Izv.) >Novosti« poročajo: Danes se je v ministrstvu za zunanje zadeve dovršil velik razpored diplomatov, po katerem se bo veliko število dosedanjih naših zastopnikov v tujini izmenjalo. Na njihova mesta pridejo novi. Istotako se bodo izvršile spremembe v osehju diplomatskega zastopstva. Ti ukazi se bodo podpisali tekom prihodnjega

tedna in se bodo v kratkem izvršili. V Belgradu se še vedno nahaja naš poslanik v Tirani, Jeitić, ki čaka na navodila zunanjega ministra, da se potem vrne v Tirano. Kakor smo zvedeli, bo prišlo na mesta poslanikov v tujni sedem diplomatov, ki dosedaj še niso bili v karieri. Precejšnje število diplomatov se bo upokojilo in odpustilo.

Sklicanje državnega odbora.

Belgrad, 1. jun. (Izv.) Danes dopoldne se je vršil v finančnem ministrstvu sestanek finančnega ministra z nekaterimi finančniki. Na sestanku se je razpravljalo o sklicanju državnega odbora. Državni odbor bi se imel sklicati v najkrajšem času, da bi se konstituiral.

Za enkrat - vse pr starem

Praga, 1. jun. (Izv.) Prvotno razširjeno mnenje, da bo vlada podala po izvolitvi predsednika demisijsko, in to vsled spora v osebi kandidata, je sedaj vtihi. Koalirane stranke vztrajajo na stališču, da volitev predsednika ni bila na programu delovne večine ter je imela vsaka izmed vladnih strank v tem oziru svobodne roke. Kakor znano, so proti Masaryku izmed češkoslovanskih strank glasovali kompaktno narodni demokratje in Slovaška ljudska stranka. Domneva se, da tudi one stranke, za katere je bilo glasovanje za Masaryka obvezno, niso glasovale strnjeno za Masaryka. Govori se, da je oddal prazni listek tudi drugi voditelj agrarne stranke minister Hodža, vseh praznih glasovnic iz teh vladnih strank, za katere je bil Masaryk obvezen, pa da je bilo 15. Da bi bilo vsled tega potrebna vsaj formalna demisijska in sestava vlade, kateri bi predsednik znova izrazil zaupanje, smatrajo koalirane stranke za nepotrebno, ker Masaryk itak ni novi predsednik. Ministrski predsednik Švehla bo delal slej ko prej na osnovi nove velike koalicije s pritegnitvijo narod. in soc. demokratičnih socialistov, ki se naj stvori po izvršitvi programa sedanje koalicije.

Razprava o Rusiji v angleški zgornji zbornici.

v London, 1. jun. (Izv.) Včeraj se je v zgornji zbornici vršila debata o odnošajih s sovjetsko Unijo. Lord Palmer je radi prekinjenja zvez z Rusijo stavil na vlado interpelacijo, v kateri pravi, da ta korak angleške vlade ustvarja veliko nevarnost za mir. Vladna politika je politika strahu. Vprašanje omejevanja komunistične propagande v Angliji se mora rešiti doma in se ne sme zanašati v zunanjo politiko. Anglija bi se morala prizadevati, da spravi Rusijo v Društvo narodov in se držati pomirljivega stališča, ki ga zavzema delavska stranka. — Lord Balfour je izjavil, da ni še povoda za vojno, če bi pa do vojne prišlo, bo to krivda sovjetske vlade, ki stalno izživa. Rekel je tudi, da je levo krilo delavske stranke nevarno prepojeno s komunizmom in da je naloga stranke, da te elemente izloči.

V debato je posegel tudi bivši podkralj Indije Reading, ki je rekel, da je bil nastop Anglije potreben, da se zajezi komunistična propaganda. Vendar je šla vlada predaleč in prekinjenje diplomatskih zvez radi tega ni bilo potrebno.

Stališče vlade je zagovarjal lord Birken-

serov ne smemo izgubiti v njej. Ali bi bili sicer vredni, da jih imamo in uživamo? Ali bi še smeli in mogli upati, da bomo našli moči za nadaljevanje osvobodjenja? Ali bomo še zmožni velikih del? Ne. To bi bilo znamenje skrajne degeneracije. Kot kulturni narod moramo izločiti vse, ki bi hoteli in delali na to, da pademo v to globino.

head, ki je s Churchillom najbolj zagovarjal ta odločilni korak v ministrskem svetu. Izživljanje Moskve je doseglo že višek in ruska vlada je na nedopusten način kršila diplomatske predpise. Trgovina z Rusijo pa se bo lahko nadaljevala tudi še v bodoče, ker je to tudi v korist Rusije. Ugled Anglije v svetu bo s tem korakom samo še narasel.

ODMEVI RUSKO-ANGLEŠKEGA PRELOMA.

v Moskva, 1. jun. (Izv.) Plenum komunistične stranke je končal svoje glasovanje. Sprejeli so več sklepov, ki se tičejo vprašanja vojne nevarnosti in revolucije na Kitajskem. Izdali so tudi oklic, v katerem poudarjajo, da pomeni prekinjenje odnošajev med Anglijo in sovjetsko Unijo veliko nevarnost za vojno.

v Moskva, 1. jun. (Izv.) Oklic, ki ga je izdala komunistična stranka, pravi, da pomeni prelom odnošajev korak k vojni proti sovjetski Uniji. Razmere lahko Rusijo k vojni prisilijo. Stranka zato poziva vlado, da posveti svojo pozornost gospodarski povzdigi in obrambi države.

Kaj se plete na vzhodu?

v Varšava, 1. jun. (Izv.) Zunanje ministrstvo sporoča, da so vesti o skupnem posetu zastopnikov Francije in Anglije pri zunanjem ministru Zaleskiju, ki naj bi pripravili Poljsko za sklenitev zveze z Nemčijo, popolnoma brez podlage.

v Varšava, 1. jun. (Izv.) Listi poročajo, da je generalissimus rdeče armade Vorošilov zadnje dni pregledoval čete ob poljsko-ruski meji.

v Tokio, 1. jun. (Izv.) Dejstvu, da je bil japonski poslanik v Pekingju poklican v Tokio, se pripisuje velika važnost in se smatra kot dokaz, da je položaj na Kitajskem zelo resen. Nekateri listi pišejo o možnosti vojne med Anglijo in Rusijo, ter se zavzemajo za popolno neodvisno politiko v tem slučaju.

Grška vlada je trdna.

v Atene, 1. junija. (Izv.) Vlada je sklenila, da ne bo ugodila zahtevam kretskega časopisja, naj se razpiše novo ljudsko glasovanje zaradi sankcioniranja ustave. Vlada je izdala poročilo, v katerem pravi, da je vpostavila normalno politično življenje z ljudsko voljo in bo na svojem programu tudi nadalje vztrajala ter storila vse, da se njeni sklepi tudi upoštevajo. Prevzem vojaških poveljstev v Atenah in pri 2. polku se je izvršil brez vsakega incidenta in so neresnične vse vesti, da so nekateri častniki hoteli napravljati nemire. Vlada je gospodar položaja.

STRAŠEN SAMOUMOR.

v Milan, 1. junija. (Izv.) Davi ob 8 se je nudi mimoidočim pri milanski stolnici strašen prizor. Z vrha cerkvenega stolpa je skočil neki Ernest Veeg in obležal na mestu mrtve. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da so ga gnale v smrt težke razmere, v katerih se nahaja tvrdka Veeg, ki izdeluje dragulje.

DVE BOMBE PROTI SPOMENIKU.

v Milan, 1. junija. (Izv.) Snoči je nastala v vrtu, kjer postavljajo spomenik Napoleonu III. silna detonacija. Policija je ugotovila, da je bil izvršen bombni atentat na spomenik. Spomenik pa ni dosti poškodovan.

Tabor kmetskih mož in fantov bo dne 6. junija, to je na binkoštni ponedeljek v Črngrobu pri Škofji Loki. Pričetek po sveti maši ob 9. uri na prostem. Govorita narodni poslanec Brodar in oblastni poslanec dr. Milavec. Može in fantje, udeležite se te manifestacije kmetske zavednosti v velikem številu.

Spor v nemškem centru.

Med dvema najizrazitejšima voditeljema nemškega Centra, kanclerjem dr. Marxom in bivšim kanclerjem dr. Wirthom, je zadnje dni prišlo do spora. Dr. Marx je državni kancler in obenem predsednik Centrumove stranke. Kot tak je dolžan čuvati disciplino svoje stranke in ugled vlade, kateri načeluje. Dr. Wirth pa je izrazit republikanec ter odločen nasprotnik nemških nacionalcev, ki sede v sedanji koalicijski vladi pod Marxovim predsedstvom. Nemški nacionalci so bili od vsega začetka zagriženi nasprotniki republikanske vladavine. Kakor smo na tem mestu pred kratkim omenjali, je bil zakon za varstvo nemške republike sklenjen samo radi njih in proti njim. Sedaj pa se je zgodilo, da so pod Marxovo vlado nemški nacionalci morali glasovati ravno za tisti zakon v varstvo republike, ki so ga doslej pobijali in ki je bil sklenjen proti njim. To je brez dvoma velik državniški uspeh dr. Marxa, ki je na ta način razorožil najhujše nasprotnike republikanske vladavine.

Dne 15. maja pa so nemški republikanci v Königsbergu imeli svoje zborovanje, na katerem je govoril tudi dr. Wirth kot voditelj republikanskega gibanja v Nemčiji. Dr. Wirth je pri tej priliki pozval nemške republikance, naj skrbijo za to, da bo kmalu izginila ta nerepublikanska vlada, v kateri sede nemški nacionalci. Ostro je obsodil obnašanje nemških nacionalcev ob glasovanju za zakon v varstvo republike. S tem je načelna neznanjnost (Gesinnungslumperei) postala princip.

Z ozirom na ta Wirthov govor so se nemški nacionalci čutili užaljene. Pritožili so se pri kanclerju dr. Marxu. Ta je sedaj kot kancler in predsednik Centruma pisal dr. Wirthu, da je njegova kritika vlade, podana v Königsbergu, nezaslišana in neutemeljen napad. Tudi s stališča Centruma je nemogoče, da bi odličen njegov član napadal z izrazom »Gesinnungslumperei« stranko, ki je s Centrumom v vladni koaliciji. Marx končno zahteva, naj se dr. Wirth izjavi, kaj hoče ukreniti, kar bi kot član Centruma smatral za dolžnost. Če Wirth nič ne ukrene, bo moralo sklepati strankino načelstvo.

Na to zasebno pisano pismo je odgovoril dr. Wirth s tem, da je v svojem listu »Deutsche Republik« objavil dr. Marxovo pismo. Temu pismu dodaje dr. Wirth, da ni voljan, ukloniti se Marxovi grožnji. Noče se prikloniti, če je citirani del njegovega govora točen, toda tudi to besedilo podpisuje, ker je politično dopustno. Po prihodnjih volitvah bo 30 do 40 republikancev več v državnem zboru. Potem bo nemogoče, da bi v merodajnih ministrstvih sedeli še reakcionarji. Sedanje vlado odklanja. Moj ne — pravi dr. Wirth — je nepreklicen. Če pa Centrum misli, da je njegovo opozicijsko stališče nezdržljivo s članstvom v Centrumu, naj se mu to javno pove. Pri prihodnjih volitvah bo podpiral republikansko krilo Centra.

Komunistična internacionala proti Trockiju.

v Moskva, 1. jun. (Izv.) Izvršilni odbor komunistične internacionalne je sprejel sklep, ki ostro napada Trockija. Iz resolucije je razvidno, da je Trockij po prelomu z Anglijo v odboru Kominternu imel opozicijski govor, pri čemer je nastopal z njim skupno tudi Radek. Besedilo tega govora dosedaj še ni znano. Resolucija pa pravi med drugim tudi, da je Trockij na potu, da izstopi iz komunistične internacionalne. Izvršilni odbor hoče prepričati vsako opozicijo in ima že pooblastilo, da Trockija izključi iz stranke, ako bo vztrajal v opoziciji.

Za botre in birmance

obleke lastnega izdelka
po najnižjih cenah
IOSIP ROJINA, LJUBLJANA

Nettunske konvencije.

Junjska številka »Bankarstva« prinaša zanimivo razpravo dr. Gustava Gregorina o nettunskih konvencijah, iz katerega posnemamo sledeče zanimive podatke.

Nettunske konvencije (31) so bile podpisane 20. julija 1925 v Nettunu in so z njimi bila likvidirana sporna vprašanja, ki so ostala navzlic rapalski pogodbi, rimskemu sporazumu o Reki ter sanmargeritski in belgrajski konvenciji.

Konvencije lahko razdelimo na tri skupine, od katerih je prva prav za prav likvidacija vprašanj, ki so nastala iz stanja, ki ga je uveljavila mirovna pogodba.

Konvencija o dolgovih in terjativah določa ključ za dolgeve in terjatve med našimi in italijanskimi državljani. Izjeme so n. pr. glede hipotek v Italiji, ki se morajo plačevati v lirah, dočim je uveljavljen ključ 25 par za avstr.-ogr. krono.

Važni sta nadalje konvenciji o delavcih in o likvidaciji socialnega zavarovanja. Po prvi konvenciji veljajo vse omejitve v eni ali v drugi pogodbeni državi glede zaposlitve inozemskih delavcev. Izjeme tvorijo le delavci, ki so bili na ozemlju druge države zaposleni v dobi od 1. januarja 1920 do 1. januarja 1925, kar je važno za naše ljudi na Reki. Po konvenciji o likvidaciji socialnega zavarovanja se likvidirajo odnosi nastali po delitvi ozemelj takih zavodov. Ostale konvencije te skupine se tičejo: privatno pravnih pogodb, rekvizicij, izplačila boln. stroškov, kooperativne »Garihaldi«, recipročnosti del. zavarovanja in kaznovanja gozdnih prestopkov v obmeji pasu.

Druge skupina konvencij se v prvi vrsti tiče Reke. Konvencije govore o reški občinski imovini, o arhivih, o državljanstvu (kjer se priznavajo gotove pravice našim optantom na Reki) itd. ter o občevarju sodni.

Tretja skupina obsega določbe o pravicah naše manjšine na Reki in drugih manj važnih vprašanjih.

Nadalje govore konvencije o skupni službi na reški postaji; važno je dejstvo, da nam te konvencije dovoljujejo tudi prevoz tranzitnega blaga (ne samo našega!) skozi pristanišče Thaon de Revel. Za obmejni promet so priznane olajšave za turiste in blago do vrednosti 5000 Din.

Iz vseh odredb sledi po izvajanjih odličnega avtorja, da so neupravičeni vsi ugovori, kakor n. pr. da se s temi konvencijami odpirajo vrata italijanskim delavcem, da je Italijanom dana pravica obalne plovbe, da more italijanska industrija kupovati posestva v obmejnem pasu, da so naša pristanišča upravljenost v korist Reke, da smo se vezali glede tarifov za Sušak itd. Na drugi strani pa bi mi dosegli po teh konvencijah velike ugodnosti za odplačevanje dolgov ital. državljanom, da bi naši optanti na Reki lahko imeli pravico na sodiščih in tudi šole, da bi imel naš izvoz lesa skozi Trst in Reko via St. Peter 30% popusta, ne da bi se pri tem vezali glede tarifov za Sušak, imeli bi pravico obalne plovbe iz (italijanske) luke Thaon de Revel in bi lahko v tem pristanišču imeli svoja skladišča.

Pomirljivo stališče egiptovske vlade.

v Kairo, 1. jun. (Izv.) Položaj v Egiptu je miren in je videti, da je upanje, da se bo spor kmalu ugodno rešil, upravičeno. Splošno prevladuje mnenje, da je ohraniti prijateljske zveze z Anglijo. Ministrski svet se je včeraj ves dan posvetoval pod predsedstvom kralja, vendar še ni prišel do nikakega zaključka. Ker čas za odgovor na noto ni določen, pričakujejo, da bo odgovor dan šele koncem tedna. Debat o vojnem proračunu so radi tega zaenkrat odložili.

Glas francoskega časopisja.

v Pariz, 1. junija. (Izv.) Današnji »Matin« se bavi z razmerjem med Anglijo in Egiptom. List je mnenja, da ni težko spraviti v dotiko dogodkov v Egiptu s prelomom med Rusijo in Anglijo. Toda egiptovski nacionalisti se motijo, če računajo na podporo Francije. Anglija in Francija imata skupne interese v Sredozemskem morju in Francija se zaveda, da se s poslabšanjem angleških pozicij v Egiptu, poslabša tudi stališče Francije v Siriji in Severni Afriki. Zaradi preloma z Rusijo je Anglija zelo pozorna na glavne opore svojega imperija, med katerimi je ravno Egipt važna postojanka. Francija upa, da bo med nacionalisti prevladala zmerna struja, ker bi konflikt škodoval Egiptanom samim. Ker je »Matin« blizu zunanemu ministru, pripisujejo temu članku veliko važnost.

ANGLEŠKA MORNARICA OBISČE VZHODNO MORJE.

v London, 1. jun. (Izv.) Angleška mornarica bo v začetku junija plula po Vzhodnem morju. Obstojala bo iz druge eskadre krizark, iz skupine rušilcev, podmorskih čolnov in pomorskih ladij. Ladje bodo obiskale več danskih, švedskih in finskih luk. Napovedan je tudi obisk v norveških, poljskih, litvanskih in estonskih pristaniščih.

V ozadju.

Do čudovite in za »Jutro« naravnost neverjetno resnične trditve se je povzpela list včeraj, ko je ugotovil, da so »jugoslovenski nacionalisti« v ozadju vodili veliko igro ob prevratu.

Da, v ozadju. Kajti v ospredju je tedanje liberalno časopisje napadalo slovenske katoliške akademike kot izdajalce, kadarkoli so dali duška svoji slovenski in jugoslovanski zavesti. V ospredju je ljubljanska liberalna frakcija lazila za Schwarzom in Stürgkhom, denuncirala in obrekovala slovenske ljudi.

V ospredju je bilo dejstvo, da sta bila naša voditelja dr. Korošec in dr. Krek pod policijskim nadzorstvom, liberalni kolvodje pa so se prosto gibali. V ospredju — prvi — je na deklaracijski listini škof dr. Jeglič, v ozadju pa so bili današnji jutrovc, ki so podpisovali krušne karte, s katerimi je obeleženo vse njihovo »nacionalno prizadevanje«. V ospredju deklaracijskega gibanja je stala slovenska duhovščina, slovenska krščanska žena, slovenski kmet in delavec, ki sta politično organizirana v SLS. Zgodovinsko dejstvo je, da je liberalna gospoda pri vsem osvobodilnem gibanju bila v ozadju, tako v ozadju, da je sploh nikjer videti ni bilo.

Pač v enem so bili mnogi v ospredju, v izbiranju nemoralnih, pa za kožo varnih sredstev za dosego cilja. Izdajstvo, prelom pri-sege in obljube, v tem so bili mnogi mojstri. Pa ne morda zaradi narodnosti, ampak zaradi varnega hrbita. V čem jim nismo sledili in prav nič nas ni sram ponovno povedati, da smo v svoji jugoslovanski borbi raje prišli za težavnejša in nevarnejša, pa moralna in zakonita sredstva, kakor da bi bili morda po krajši poti pa z izdajstvom omadeževani prišli v novo državo. Kajti kdor je izdajalec, je izdajalec, brez ozira na to, koga je izdal, in z izdajalci tudi naši narodni državni ni nič pomagano. Kajti taki narodnjaki bodo pri prvi priložnosti po bistveno istem nemoralnem receptu izdali sedanjo kraljevino kakor nekdanj cesarstvo. Najlepši dokaz so goriški renegati, med katerimi zastoj iščeš mož, ki so nekdanj kaj veljali v SLS, pač pa veliko »odličnih« naprednjakov liberalcev.

»Jutro« ni nič svetega. Opljuvati mora vse, kar ni zraslo na njegovem zelniku, opljuvalo je tudi majsko deklaracijo. Že v nedeljo se je čutilo, da je »Jutro« deklaracija neprijetna in da piše le o »ozadju« in »nacionalistih«, ki smo jih pod Avstrijo krstili v Ljubljani za kazinite. Včeraj je pobesnelo. Poslanec Smoder mu je stopil na kurje oko s temi besedami: »Danes se je lahko trkati na prsi in ni nobeno junastvo delati se junake.« »Jutro« samo priznava, da so se mu te resnične besede zabodele v mozeg.

Prav je zadel govornik in prizadeti so ga prav razumeli. Nikoli se ne boste oprali pred zgodovino. Vaš list narodnih dejanj je prazen, popisani so listi korpucije, nemorale v politiki, listi nemožatosti in nepoštenosti. Tu ste mojstri, tu se vsak dan izpopolnjuje.

Še eno točko iz »Jutrovega« uvodnika, napad na »Slovensko Stražo«. — »Jutro« se vprašuje, kdo jo pozna? Slov. Straža je ena najstarejših narodnoobrambenih društev. Večjo in bogatejšo zgodovino ima Slov. Straža kot vse jutrovske »nacionalne« organizacije, in najmanj toliko pravice, da proslavlja deklaracijo ima organizacija, ki je pred desetimi leti obstojala in delala v deklaracijskem duhu, kot pa društva kasnejšega datuma. In še to ugotovimo: Zborovanje Slovenske Straže se je vršilo v popolnem sporazumu med Slovensko Stražo in Jugoslov. Matico. »Slovenec« je poročal o vseh proslavah za deklaracijo, tudi o mladinskem prevodu, ki ga je priredila Jugoslovanska Matica. »Jutro« in »Slov. Narod« pa o zboru Slovenske Straže niti črhnila nista. Kje je torej tisti, ki hoče deklaracijo zlorabiti za svoj partizanski mlin?

Žal nam je, iskreno žal, da smo morali to napisati v zvezi z vsenarodno deklaracijsko proslavo. Imamo pač opraviti z nasprotnikom, ki predstavlja najbolj brezvestno politično kliko v državi.

Pobratimija »Jutra« z budalostjo.

Včerajšnje »Jutro« je objavilo članek pod naslovom »Pobratimija dr. Ravniharja s klerikaleci«. To notico je objavila prva belgrajska »Politika«, »Jutro« pa jo z naslodo ponatiskuje. Čela senzacija je seveda najbolj bedasta izmišljotina, ki si jo je mogoče misliti. Poučili smo se, da je dr. Vladimir Ravnihar že poslal belgrajski »Politiki« sledeče pojasnilo:

»Podpisani vljudno prosim, da izvolite popraviti vest, da sem na seji mestnega odbora narodne radikalne stranke v Ljubljani poročal, da so klerikaleci ponudili slovenskim radikalom volivni sporazum in sicer na ta način, da bo skupni kandidat v Ljubljani dr. Ravnihar, v volivnem okrožju Ljubljana—Novo mesto in sicer v okraju Črnomelj pa dr. Niko Zupanič ter da odpotuje deputacija slo-

venskih radikalov v Belgrad v to svrhu, da se doseže pri glavnem odboru NRS odobritev volivnega sporazuma.

Res je namreč, da na seji mestnega odbora o tem nisem poročal. To tem manje, ker ni resnica, da bi bila SLS slovenskim radikalom ponudila kak volivni sporazum.

Tako odgovarja dr. Ravnihar, »Jutro« pravi med vrstami, da se je intriga skuhala v tistih krogih, ki so obupali nad narodnim blokom, pa bi sedaj radi vtepli Belgradu v glavo, da SLS ne upa na zmago. Mi pripominjamo, da je obup nad »Narodnim blokom« prav umesten, zlasti še, ker mu najhujše škodujejo take debele in trapaste intrige kot je gornja.

LIBERALNI NACIONALISTI.

Z ozirom na včerajšnji »Jutrov« uvodnik je prav prilično obnoviti tudi tole ljubeznivo zgodbo.

Ko je umrl avstrijski prestolonaslednik Rudolf, je ljubljanski škof Missia prepovedal zvoniti zanj. Liberalno vodilno glasilo »Slov. Narod« je divje napadlo škofa, liberalci so organizirali fakinažo, da je tisti večer razbila okna v škofijski palači, sami pa so šli denuncirat škofa na Dunaj, češ, da je prepovedal zvoniti zaradi svoje slovenske protidržavne in protidržavne miselnosti.

To je bilo v tistih časih, o katerih pravi »Jutro«, da so liberalci v ozadju vodili veliko igro za slovansko državo na jugu.

Mariborski socialisti pod orjunaško komando.

Maribor, 1. VI. 1927.

Dasi so mariborski socialistični voditelji dolgo skrivali svoje zveze z demokrati, vendarle postajajo od dne do dne bolj očite. Zdaj je jasno vsem, da hočejo demokrati naprednjaki skovati napredni blok v Mariboru iz socialistov in iz sebe. To bo pa spet mariborska špecialiteta: orjunaška SDS in socialdemokracija v objemu!

Ker bodo to zvezo obojestransko tajili, ko jo bo pred vsem socialistično delavstvo obsodilo, pa tudi slovenski naprednjaki niso z njo zadovoljni, je potrebno, da opozorimo na ona dejstva, ki nam pričajo, da je naša trditev resnična. Najprej pogledimo bivšega socialističnega župana Grčarja. Ta gospod je po svoji miselnosti demokrat. Njega demokrati krogi zelo dobro uporabljajo, da dela zvezo med obema skupinama in delavstvo v Mariboru se povprašuje, kako je vendar to, da vidijo Grčarja tako pogosto v demokratijskih krogih.

Drugi, ki je zvezo med demokrati in socialdemokrati poglajljal, je dr. Reisman, ki je dal celo brezplačno svojo advokatsko pisarno in svojo advokatsko sposobnost socialistom na razpolago.

Tretji, ki se je javno izpostavil za socialiste, je bil sam voditelj SDS v Mariboru, dr. Lipold, pri zadnji občinski seji. To je še posebej zaradi tega zanimivo, ker je dr. Lipold stavil svoj protipredlog v korist socialistov proti članu narodnega bloka in tudi naprednjaku dr. Faningerju. Demokrati, ki se tako radi sklicujejo, da narodni blok še obstoja, so s tem, ko so glasovali zoper člana narodnega bloka, znova pokazali posebnost svoje Janusove taktike. Istočasno pa so se razkrinkali, kaj tiči za njihovim snovanjem naprednega bloka.

Demokratom, ki snujejo napredni blok tudi v Mariboru, ne gre za nikako naprednost, gre jim le, da se Zerjavce in njegova garda obdrži v pozicijah, ki jih ima danes, ali da si pribori še več vpliva v javnem življenju na račun drugih naprednjakov. Ker bi se jim zdaj v Mariboru posrečilo potom socialističnih voditeljev dobiti precej kroglice nezavednih socialističnih delavcev, ni čuda, da so začeli ravno tu, kjer imajo že svoje tesne zveze, le-te kar najbolj utrjevati. Njihovi listi, tudi mariborska oba in ljubljanska »Jutro«, so že večkrat pokazali svojo patronanco nad socialističnim vodstvom. Zdaj so začeli trdi socialističnim vodstvom. Zdaj so začeli tudi stične korifeje.

Demokrati vedo, kaj bodo imeli od tega. A socialistični delavci si niso prav na jasnem, kaj naj njim koristi ta najnovejša zveza med demokrati in socialističnimi voditelji? Od tega tega izvedeli ne bodo. Jim bomo pa mi povedali. Za danes je dovolj, da smo z dejstvi dokazali to zvezo. Mariborskemu delavstvu pa se odpirajo oči in zdaj razume marsikaj, kar mu je dozdaj bila uganka, ker ni videlo te zveze med demokratsko kapitalistično buržoazijo na eni in pa delavskimi voditelji na drugi strani. Pogoje te politične zveze bo mariborski delavec prav kmalu izvedel, potem pa se bo otresel te najnovejše orjunaške kuratele, pod katero so ga že spravili njegovi dosedanj voditelji Delavci, razgovorite se med seboj o tej zvezi, povejte drug drugemu, da bo vsak poslednji socialist zvedel, da se odslej dalje nahaja pod orjunaško komando!

Boj med Trstom in Hamburgom

v Rim, 1. jun. (Izv.) Dne 21. junija se bo vršila v Marijanskih Laznah na Češkoslovaškem konferenca zastopnikov železn. uprav iz Češkoslovaške, Nemčije in Avstrije v svrhu sporazuma glede zvezniških tarif z ozirom na velik konkurenčni boj med Hamburgom in Trstom.

Slavnostni tedni na Dunaju

GLASBENI PROGRAM.

A. Simfonije in koncerti.

Posamezni dunajski zbori bodo izvajali koncerte večinoma na prostem. V slučaju slabega vremena se vrše za v Burggartnu določeni koncerti v ceremonijski dvorani na dvoru. Program posameznih koncertov je sledeči: 5. junija se vrši na Hel-denplatzu dunajske vojaške kapele, v notranjem dvoru pa slavnostni koncert nemških ljudskih pevskih zborov. 7. junija v Burggartnu koncert dunajskega simfoničnega orkestra. 8. junija v Burggartnu koncert dunajskih moških pevskih zborov. 9. junija istotam koncert dunajskega Schubertbunda. 10. junija v veliki dvorani Konzerthausa koncert nizozemskega moškega pevskega zbora »Apollo«. 14. junija v Burggartnu koncert pevskega zbora avstrijskih železniških uradnikov. 15. junija istotam koncert dunajskega simfoničnega orkestra. 16. junija v Hinterbrühlu koncert dunajskega učiteljskega a capella zbora in vojaški koncert. 18. junija v Burggartnu koncert dunajskega simfoničnega orkestra. 19. junija se izvaja v Badnu pri Dunaju po dunajskih filharmonikih in Schubertbundu Beethovnova IX. simfonija.

B. Cerkvena glasba.

Glasbeni program bodo spopolnjevale cerkvene glasbene prireditve, ki se bodo vršile na zgodovinskih krajih in mestih. Na Dunaju se bo izvajal ves cerkveni glasbeni program v dvorni kapeli (Schweizerhof) in sicer: 5. junija dirigira Franz Schalk s sodelovanjem članov bivše dvorne kapele, državne opere in pevskega naraščaja Haydnova »Nelsonova maša«. 6. junija se vrši istotam zopet pod taktirko Franza Schalka cerkvena glasbena prireditev. 12. junija bodo predvajali člani bivše dvorne kapele, državne opere in pevskega naraščaja pod taktirko Franza Schalka Bruckperjevo F-mol mašo. — Na Nižjem Avstrijskem se izvaja 12. junija v Klosterneuburgu pri pontifikalni maši v samostanski cerkvi Brucknerjeva E-mol maša za dvojni zbor in orkester na pihala. Istega dne se vrši v dotični cerkvi tudi duhovni koncert, na katerem so zastopani Albrechtsberger, Bruckner, Brahms in Wagner. 16. junija se izvaja v Mödlingu Beethovnova »Missa solemnis« s sodelovanjem dunajskih filharmonikov in Mödlingške pevske akademije.

V Klosterneuburgu in Mödlingu na Nižjem Avstrijskem se bodo uprizarjale tudi duhovne igre, in sicer: 12. junija v dvorani samostanske kleti v Klosterneuburgu zgodovinska klosterneuburška velikončna igra. 16. junija pa pred cerkvijo v Mödlingu »Igra smrti« po mrtvaških plesih v stilu 15. stoletja.

»DUNAJ IN DUNAJCANI«

Tako se imenuje velika razstava v velesejmski palači, ki bo med slavnostnimi tedni odprta. Razstava bo nudila vpogled v preteklost in sedanjost Dunaja, v njegovo kulturno in gospodarsko moč. V njenem območju prirede avstrijske ženske organizacije posebno razstavo »Dunajčanka«.

UMETNIŠKE RAZSTAVE.

Oblikujoči umetniki hočejo pokazati s celo vrsto razstav točen pregled domače oblikujoče umetnosti. Nekatere razstave se bodo ozirale tudi na dunajsko umetno obrt. Največja razstava bo ona društva oblikujočih umetnikov, ki je bo priredilo v Künstlerhausu. V secciji priredi društvo oblikujočih umetnikov razstavo »Dunajska seccija«. V stekleni palači Burggartna se odprta razstava »Kunstgemeinschaft«. Dalje razstavi v avstrijskem muzeju za umetnost in industrijo zveza umetnikov »Kunstschau« moderne slike, plastike in umetno obrt. V Zedlitzhallu bo odprta razstava »Hagenau«, v zunanjem Burggartnu razstava »Segantini«: »Dunaj v sliki«, v Augartnu razstava zveze ustvarjajočih umetnikov »Weisse Insel«: »Iz delovnega sveta«, v umetniškem salonu Wawra razstava »Naše domače gore«. V mramornati dvorani klosterneuburškega samostana razstavijo klosterneuburški domači umetniki.

Poleg teh bosta otvorjeni še dve posebni razstavi: V narodni biblioteki »Književna umetnost do l. 1500« in v redutni dvorani »Ruski teater«.

SPORT.

Tudi sportni program je vseskozi bogat. Posebno je omeniti: nogomet avstrijskega moštva proti angleškemu, roketni mečnega proti avstrijskemu moštvi, kolesarske dirke, zvezdni tek, ženske sportne svečanosti, mednarodni lahkotletski meeting (tek, skok, met), mednarodni lawn-tenis meeting, mednarodne plavalne tekme, veslaške tekme itd. Posebno število je zastopan tudi konjski sport. V Freudenau bo priredil Jockey-klub celo vrsto mednarodnih konjskih tekem. Na polo-prostoru bodo prirejene mednarodne polo-igre, med drugimi tudi na polo-ponijih.

DRUGE ZANIMIVOSTI

Poleg že navedenih prireditev bo nudil Dunaj gostom še mnogo drugih zanimivosti: Glavno vlogo bo igrala dunajska moda. Večje bodo: modna razstava na Polplatzu, starodunajska vrtna zabava v Burggartnu, avtomobilski korzo avstrijskega kluba v glavnem drevoredu, Concours d'elegance avstrijskih avtoklubov na grajskem dvorišču v Schönbrunnu. Istotako se vrše tudi v dunajski okolici najrazličnejše svečanosti in prireditve.

UGODNOSTI ZA OBISKOVALCE.

Za obiskovalce slavnostnih tednov so zagotovljene številne ugodnosti. Izdale se bodo posebne legitimacije za 50 šilingov, ki bodo upravičevale imetelje do brezplačnih vizumov, dalje do 50 odst. znižane vožnje na zveznih železnicah od meje do Dunaja in nazaj, kakor tudi na donavskih parnikih vseh obdonavskih držav dalje imajo posebni pravico do brezplačne vožnje skozi strani in novi Dunaj za izlet v dunajsko okolico (Rax, Semmering, Hochschneeberg ali Wachau) in do osemdni veljavne omrežne karte za gotove linije dunajske cestne in mestne železnice. S temi legitimacijami lahko obišče tujec poleg razstave »Dunaj in Dunajčani« ter »Književna umetnost do l. 1500« tudi celo vrsto raznih dunajskih zavodov in naprav.

Podrobnejša pojasnila daje avstrijski konzulat v Ljubljani in vse polovalne pisarne, oziroma agenture.

Poravnajte naročnino!

Kaj se godi doma

5 poslednje poti † Leopolda Turšiča.

Prisrčna in pietetna polna je bila zadnja pot prerano umrlega župnika in pesnika Leopolda Turšiča v Krškem. Vse je čutilo, da polagajo v grob vzornega slovenskega duhovnika, ki ga je oblikovala ne samo velika inteligenca, temveč zlasti še izredna srčna plemenitost s svojo vse objemajočo ljubeznijo ter širokogrudno dobroto, katero je vsakdo občutil, kdor je imel priliko le nekoliko pogledati v njegovo pesniško dušo. Bilo je to slovo res brez vsake konvencionalne uradnosti, polno tople in iskrene žalosti, ki neprestano sili solze v oko: zadnje slovo tako, ki se zdi, da je privileg samo nadpovprečno dobrih src.

Krški meščani so vsi brez poziva — dasi je bil semanj dan — med pogrebnim sprevodom zaprli svoje trgovine, učenci in učenke osnovne ter meščanske šole so z obilnim cvetjem spremili svojega kateheta na zadnji poti ter mu pri vstopu v cerkev napravili dolg špalir. Glasbena matica v Krškem mu je pod vodstvom ravnatelja meščanske šole g. Jos. Vutkovića zapela v slovo tri žalostinke, nad vse prisrčni in genljivi pa sta bili poslovljeni pesnici osnovne in potem meščanske šole, po poti pa mu je svirala godba krške požarne brambre. Sprevod je vodil v spremstvu 30 duhovnikov g. leskovski dekan Al. Kurent, ki se je v župni cerkvi po opravljeni slovesni maši v globoko v srce segajočem govoru poslovlil od pokojnika. Orisal je pokojnega župnika kot plemenitega in ljubezni polnega dušnega pastirja ter kot »pesnika tihega veselja«, ki pa se je v zadnjem času odevale v vedno določene smrtne slutnje, ne žalostne v pravem pomenu besede, temveč udane, prežele z zarjo, ki jo je videl pesnik vzhajati iz večnosti.

Na grobu se je poslovlil od pokojnika najprvo v imenu meščanske šole g. ravnatelj Vutkovič, ki se ga je spominjal kot izvrstnega kateheta ter kot plemenitega tovariša in prijatelja, nato pa v vznešenem in srce pretresujočem govoru v imenu Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne g. katehet, bivši vojni kurat, Fran Bonač. Dvomimo, če je bil kdo, ki se je brez solz poslovlil od groba, vsega posutega s cvetjem.

Na pokopališču so spremili pokojnika poleg že imenovanih tudi še g. okrajni glavar Pavel Svetec, sodni svetnik dr. Jakob Jan, davčni nadzornik g. Franc Gala, bivši ravnatelj meščanske šole dr. Romih, oblastni poslanec in odbornik g. dr. Milavec, g. pisatelj Zorec v imenu društva slovenskih pisateljev, zastopnik Orlovske zveze g. urednik Zabret, zastopnik gornjeloškega Orla g. K. Supin, njegov bivši župnik dekan Zabret, veliko število krških meščanov in okoličanov, njegovih sošolcev in osebnih prijateljev. Počivaj v Bogu, plemenito srce!

Prva katoliška cerkev na Kosovem polju.

Priština, Kosovo, 24. maja.

Javljamo radostno vest, da smo danes pristopili k uresničenju naše iskrene želje, začeli smo namreč s kopanjem temelja za našo cerkvice, ki bo posvečena velikemu svetniku sv. Antonu in bo prva katoliška cerkev na zgodovinskem Kosovem polju. O, če bi bili osebno prisotni pri današnjem nepopisnem veselju, vsak hoče da osebno vidi in se prepriča, kje bo stal hram molitve, vsak hoče stisniti roko duhovniku-zagledniku dela!

Tudi vas, ljubitelji sv. Antona, se danes v duhu spominjamo in se vam tem potom zahvaljujemo za vašo dobrodošlo nam prvo pomoč. Prav iskreno pozdravljamo dobrotnike v Ljubljani, Celju, Mariboru itd., vse, ki so prispevek izročili odborniku, gospodu Pavlinu, še prav posebno zahvalo pa izrekamo gospodu škofu dr. A. Jegliču in dr. Karlinu, Orlovski zvezi, Ljubljanski posojilnici, Južnoštajferski hranilnici in gospodu Ivanu Drasleru v Borovnici, kateri so nam prvi priskočili na pomoč.

Spomenica Jugoslovanskega odbora v Londonu o pomenu majniške deklaracije.

(Konec.)

8. Govorec o krvavem spopadu med Slovenci in Nemci, popisanem pod 6., poudarja »Slovenski Narod«, glasilo slovenske liberalne stranke v svoji izdaji od 10. aprila, da je nasprotstvo usmerjeno v prvem redu proti Habsburžanom in Nemcem ter pravi: »Medtem ko so Slovenci klicali »Živela Jugoslavija«, so Nemci odgovarjali z »Živeli Habsburžani!« To je bilo, kar je izzivalo Slovence, da so uporabili materialne argumente proti Nemcem ter da je prišlo do toliko krvoprelitja.

9. Zadnjega 5. maja se je vršil shod v Poslojni na Kranjskem, kjer se nahaja svetovno znamenita jama; tam je bila tudi sprejeta resolucija, zahtevajoča neodvisno državo in omenjajoča deklaracijo od 30. maja 1917 kot začetek borbe za osvoboditev.

10. »Edinost«, glasilo tržaških Slovencev, piše v svoji izdaji od 7. aprila:

Monarhija nas sovraži. Naravno je, da na sovraštvo ne moremo odgovarjati z ljubeznijo. Zgraditi si bomo svojo hišo, v kateri ne bo mišinskih, ki nas bodo sovražili. Czernin je pozval Nemce in Mažare na pomoč proti Slovanom ter jih je vabil, da naj izvečejo »strup iz srca Slovanov«, zatrjujoč, da se bo s tem prišlo

Načrt cerkvice je po prvotnem načrtu predvideval 10 m dolžine, ali vi, velikodušni častilci svetnika, ste izrazili željo, da bi bila cerkev vsaj 15 m dolga. Ker imamo danes 30.000 Din v gotovini, zategadelj vam stavimo to vprašanje v blagohotno končno rešitev, ker se odbor smatra samo kot iniciatorja.

Prosimo, da nam vsaka plemenita duša po možnosti izvoli odposlati milodar na naslov: Ivo Badrov, višji vojaški duhovnik, v štabu kosovske divizijske oblasti v Prištini na Kosovem polju, da bi se lahko do letošnje jeseni cerkvice dozidala do krova.

Strašen požar v Starem trgu pri Črnomlju.

Dne 21. maja letošnjega leta je okoli 3 popoldne izbruhnil strašen požar v Starem trgu pri Črnomlju in upepelil devet hiš z vsemi pripadajočimi gospodarskimi poslopji, v skupnem številu 16 poslopji. Ker se je požar razširil s strašno naglico, tako da je bilo v desetih minutah vse v ognju, ni bilo več mogoče ničesar drugega rešiti kakor golo življenje. Zgorjelo je z eno besedo vse, tudi živce, obleka in veliko živine.

Škoda je zato tem večja, ker so zgorele tri trgovine, ki so bile na veliko založene z najrazličnejšim blagom. Noben izmed nesrečnejev ni bil zavarovan niti za eno desetino resnične škode, ki je uradno precenjena na nad 4 milijone dinarjev.

Ker so ti nesrečnejši ostali brez vseh sredstev, tako da je nemogoče, da bi se sami opomogli, trkamo na dobra in usmiljena srca: podpirajte, pomagajte! V pomoč pogorelem se je osnoval odbor v Starem trgu. Blagohotni darovi se naj pošiljajo na naslov: Hranilnica in posojilnica v Starem trgu pri Črnomlju.

Stavbeno gibanje v Ljubljani.

Vreme v drugi polovici maja ni bilo posebno ugodno za zidarska dela. Vendar je šlo naprej. Živahno je delo na bivšem Lukmanovem svetu v Sp. Šiški poleg Aleševčeve ceste. Tri hiše ob Dunajski cesti za Združenimi tovarnami in livarnami so pod streho.

Sicer pa so k prejšnjim stavbnim gospodarjem pristopili še sledeči:

Antonija Keršič, znana gostilničarka na Celovški cesti je v kratkem času postavila nov gostilniški paviljon na mestu, kjer je stal prejšnji, s to razliko, da ga je postavila bolj noter ter je odstopila nekaj sveta za cesto. Na ta način se je cesta za 2 m razširila. — Ivan Kuštrin, vlakovodja drž. žel., Šolska ulica, baraka VII., sežida visokoprtilično enodružinsko hišo na parc. 328-32 v Sp. Šiški. — Ignac Mostar, Ilovica 16, zgradi prtilično stanovanjsko hišo za svojo družino na parc. 465-6 ob Ižanski cesti; z deli je že pričel. — Peter Boljka, uradnik drž. žel., postavi enonadstropno, dvostanovanjsko hišo na parc. 326-9 v Spod. Šiški. — Prof. Venko Kalan in soproga gradita na parc. 49-20 ob Škrabčevi ulici enonadstropno enodružinsko vilo. — Franjo Boltar, želez. sprevodnik, stanujoč v Novem mestu, gradi visokoprtilično enodružinsko hišo na parc. 326-19 v Spod. Šiški. — Ferdo Czernin in Anton Hraščnik, Resljeva cesta 29, sta pričela graditi enonadstropno dvodružinsko hišo na parc. 73-14 ob Grablovičevi ulici. — Ivan Virant, posestnik na Ilovici, je začel postavljati prtilično enodružinsko hišo z gospodarskimi poslopji na parc. 350-20 ob Peruzijevi poti. — Franjo Pečenko, drž. urad. v pokoju, gradi enonadstropno dvodružinsko hišo na parc. 328-10 v Spod. Šiški. — Marija Ogorelec, hišna posestnica, Cesta na Rožnik, gradi k svoji vili prizidek z eno sobo in kopalnico ter nazidek nad sedanjo kuhinjo. — Ivan Pavlič, Celovška cesta 107, Zg. Šiška, je pričel zidati visokoprtilično enodružinsko hišo na parc. 344-11 ob Aleševčevi cesti v Spod. Šiški. — Ivan Ahačič, tehnič. urad. želez. kurilnice, gradi enonadstropno, dvostanovanjsko vilo na parc. 194-16 ob Zrinjskega cesti poleg inž. Sodnika. Dela pri obeh napredu-

hitreje do častnega mira. Da, ta strup, ki ga nosimo v sebi, bo kmalu začel delovati vkljub obtožbam in pozivom ministra. Besede ministra dokazujejo, da smo na pravi poti, ko se želimo otresti nemškega in mažarskega gospostva ter postati gospodarji v svoji hiši. Naša stvar nam je sveta. Zavijamo svoje rokave in glejmo v obraz temu, kar prihaja.

In »Slovenski Narod« od 20. aprila piše: Najprej Czernin in sedaj Seidler nas pozivata, naj se postavimo proti jugoslovanskim izdajnikom v tujini. Dajte nam jugoslovansko državo ter ne zahtevajte, da naj se odrečemo onim, ki za njo najzvestejše delajo.

11. In zadnji, a ne manj vpoštevanja vredni, imeli so pristaži socialno demokratične stranke 1. maja shod v Ljubljani, na katerem je voditelj Kopač izvajal:

Zahteva po zedinjenju Slovencev, Hrvatov in Srbov v avtonomno in neodvisno državo je iz našega socialističnega stališča popolnoma naravna. V tem oziru se naše aspiracije popolnoma ujemajo z onimi jugoslovanske buržoazije. Jugoslovanski socialni demokrati ne bodo izdali svojega naroda. Ako bo nekega dne potrebno boriti se za jugoslovansko državo, bo jugoslovanska delavska stranka stala v prvih vrstah.

Slovenski možje in slovenske žene, slovenski klerikalci, liberalci in socialni demokrati so govorili, vsi so na sijajen način izvršili plebiscit slovenskega naroda ter se izrekli proti Habsburžanom in za neodvisnost sloven-

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“
Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

jejo hitro. — Ignac Voje, uradnik Zadr. gospodarske banke, zida na parc. 28-12 v podaljšku Holzapflove ulice visokoprtilično hišo z dvema stanovanjima. — Poleg imenovanega je pričel graditi Valentin Fortič, nadzornik mestn. dohod. urada, enonadstropno vilo s tremi stanovanji. — Rozalija Turk, posestnica, Dunajska c. 7, hoče zgraditi za Bežigradom na parc. 108-11 enonadstropno hišo s štirimi stanovanji. — Ant. Pogačnik, dedič, posestnik, Celovška cesta 34, napravi v stranskem dvoriščnem traktu svoje hiše podstrešno stanovanje ter izvrši hišno kanalizacijo. — I. Letnar, sobni slikar na Tržaški cesti, sežida ob Langusovi ulici na parc. 143-4 visokoprtilično enodružinsko hišo. Z deli je že pričel. — Jernej Kopač, posestnik na Celovški cesti 14, priredi v podstrešju večje stanovanje z balkonom. — A. Martinčič, ključavničarski podjetnik, Rimska cesta 14, preuredi dosedanje kovačnico v pisarniške prostore. — Ciril Razboršek, policijski uradnik, gradi ob Lepi poti na parc. 143-24 visokoprtilično enodružinsko hišo. — Rudolf Dougan, podurad. drž. železnice, postavlja enonadstropno dvodružinsko hišo na parc. 220-6 in 220-7 ob novo projektirani ulici poleg Pokopališke ulice. — Univerz. prof. inž. dr. Vidmar namerava zgraditi dvonadstropno vilo z dvema stanovanjima na parc. 49-4 ob Škrabčevi ulici. — Ivan Klavžar je pričel izkopavati temelje za svojo enonadstropno hišo s tremi stanovanji ob Karadičevi ulici v Trnovem. — Oroslav Ilesič, uradnik drž. želez. sežida enonadstropno manzardno hišo na parc. 328-26 v Spod. Šiški z dvema stanovanji. — Anton Pavliha, sprevodnik drž. žel., Tržaška cesta 13 pa je pričel z izkopom temeljev za visokoprtilično dvodružinsko hišo na parc. 326-13. — Anton Kralj, podravnatelj Zadr. zveze, Strelška ulica 5, sežida novo gospodarsko poslopje. — Franc Müller, lastnik hotela Loyd, bo adaptiral prtilične prostore na Sv. Petra cesto v trgovske lokale. — Ignac Rabič, posestnik in strojevodja, Malgajeva ulica 13, sežida visokoprtilično enodružinsko hišo na parc. 459-15 v Malgajevi ulici kot dvoriščno stavbo. — »Stadione«, stavbna zadruga, namerava na parc. 466-23 ob Dunajski cesti poleg šport. kluba Primorje zgraditi enonadstropno enodružinsko hišo za dobiček svoje loterije. — Pavel Stele, posestnik in prevoznik v Kapiteljski ulici 3, namerava razširiti s prizidkom svoje avtogaraže ter istotam prezidati tudi stanovanjsko hišo. — Anton Škerjanec, posestnik na Opekarski cesti, zgradi gospodarsko poslopje, v katerem bo imel delavnico za mesarski obrt, dimnico, pralnico in šupo. — Joško Zemljčič, zasebni uradnik, Resljeva cesta 1, postavi visokoprtilično hišo za eno družino na parc. 328-25 v Spod. Šiški. — Aleksander Bajt, študentovska ulica 7-II, bo zgradil enonadstropno enodružinsko vilo na parc. 108-9 k. o. kapucin. predm. za Bežigradom. — Matija Podgoršek, Bohoričeva ulica 11, napravi pri svoji hiši prizidek z lokalom za trafiko.

Kakor vidimo, se precej zida ter je verjetno, da bo število zasebnih stavbnih gospodarjev doseglo ono lanskega leta. Z gotovostjo pričakujemo, da bo stavbno delo v juniju šele prav oživelo, kakor se to vsako leto dogaja. — Ker so ljubljanske

opekarne letos podražile opeko za 40 Din pri 1000 kg, se precej zidne opeke uvaža od drugod.

Uzmovič z Viča pod ključem.

Začetkom maja t. l. je od doma na Viču nenadoma kot kavra izginil star znanec kriminalnega arhiva 19letni Anton Trampuš, ki ima na eni nogi protezo. Z njim vred je pa tudi izginil en tisočdinarski bankovec, ki ga je Tone izmaknil neki sosedni stranki. Vzlic izdani tiralici ljubljanske policije, Trampuša niso mogli izslediti. Dne 31. maja zvečer se je pa Tonček nenadoma pojavil na dolenskem kolodvoru v Ljubljani, kjer ga je službujoči stražnik takoj sprejel v svoje okrilje. Tone se je namreč pripeljal z večernim vlakom z Dolenjskega. Stražnikove gostoljubnosti ni bil nič kaj vesel. Na stražnici se potem ugotovili vsebino Tonetove listnice, ki je proti pričakovanju znašala nekaj nad 600 Din. Ko se je Tončku nejevolja malo polegla, je polagoma razkril skrivnost svojega celomesečnega romanja po deželi.

Prvotno je krenil z vlakom na Gorenjsko, kjer je pri Dovjem v neki vasi tri tedne pasel koze. Komaj se je temu svojem novemu poklicu malo privadil, se mu je nenadoma zahotelo po milejšem zraku Dolenjske in hajd jo je z vlakom ubral naravnost v Metliko. Dne 28. maja je prosil prenočišča pri nekem kmetu v selu Kolpa pri Metliki, kjer so mu odkazali prenočišče v šupi. Kmetica ga je še gostila s krompirjem, ki mu pa ni posebno dišal. Ko je prihodnje jutro precej pozno vstal, se je nadejal, da ga pri kmetici že čaka dober zajutrek, zato jo je ubral v hišo. — Na svoje začudenje je pa uvidel, da je hiša zaklenjena in da so domači vsi odsotni po opravkih. Tonček ni dolgo pomišljal, marveč je sklenil, da se sam odškoduje za zajutrek, ki mu ga vendar kmetica dolguje po vseh pravih gostoljubnostih. Vdrl je vežna vrata in preiskal notranjost neke skrinje, katero je olajšal za en tisočdinarski bankovec, nato pa odkuril na železniško postajališče Dobravica, od tam pa z vlakom v Novo mesto.

Ker je v žepu čutil velikansko moč zaklada svoje listnice, je sklenil, da v Novem mestu poigra malo kavalirja. — Na kolodvoru si je najel izvoška, ki ga je popeljal v več gostilni, kjer je Tonček jedel in pil na vse pretege. Ko je želedec založil s pečenko in zalil z rujnim vincom, je hitel nakupiti dišečega mila in drugih potrebščin za toaletto, nato si pa dal pri krojaču zlikati obleko, češ da se bolj pranje povrne v belo Ljubljano. Na posled je še milostno obdaril nekaj tamošnjih cestnih beračev, nato pa vzel slovo od dolenske metropole.

S tem je zaenkrat končana robinzonada Tončeta, ki bo moral hočeš nočeš v zaporu čakati na priznanje, ki ga bo izreklo deželno sodišče. Trampuš poseduje tudi srebrno žensko ovratno verižico z obeskom brezmadežne Marije, katero je gotovo med tem časom kje ukradel, dasi on trdi, da jo je našel pod Rožnikom v Ljubljani.

skega naroda, zedinjenega s svojimi brati Hrvat in Srbi v eno državo.

Nemci in avstrijska vlada so dobro razumeli ta poziv na dvoboj ter so se mu brez odlašanja odzvali. Naj mi bo dovoljeno ugotoviti sledeče:

12. »Reichspost«, vodilno glasilo nemške krščanske socialne stranke, govorec o zagrebškem komuniqueju (glej 3.) poudarja v svoji izdaji od zadnjega 6. marca, da je popolnoma brez vsakega pomena, v kolikor gre za vprašanje, da naj se jugoslovanska država vstvari v okvirju habsburške monarhije. To poudarjanje je tembolj potrebno, ker udeležitev nekaterih težko kompromitiranih Srbov ne govori za lojalno interpretacijo v zmislu okvirja monarhije.

13. Isti časnik piše 13. maja 1918: Deklaracijo od 30. maja 1917 je smatrati le kot trenutno taktiko. Ako se izključi rek »pod žezlom habsburške dinastije«, se pride do končne formule brezpogojne pravice naroda do samoodločbe ter tako ta formula gradi most, ki naj veže Jugoslovane z antanto.

14. »Fremdenblatt« od 10. aprila 1918, glasilo ministrstva zunanjih zadev, govorec o spopadu pri Sv. Janeza (glej 6.) piše med drugim:

Tekom mnogih mesecev se je vršilo veliko število hujskajočih shodov v raznih jugoslovanskih zemljah Avstrije. Njihov glavni namen je izzvati sovraštvo proti vsemu, kar je nemško, sovraštvo proti avstrijski državi in proti monarhiji. V najoddaljenejši kmetске

koče so prodrle ideje, od katerih pričakujejo slovenski voditelji odrešenje svojega naroda. Razširjajo se ideje, katere se more z vso pravico označiti kot veleizdajstvo proti državi.

15. »Alldeutsches Tagblatt« pravi v svojem poročilu o manifestacijah v Ljubljani:

Nemški narod se bo boril brez usmiljenja proti Jugoslovonom. Danes ne poznamo jugoslovanskega vprašanja, marveč le jugoslovansko nevarnost. Nobenih koncesij, nobenih kompromisov, niti palca južnih zemelj ne smemo izgubiti ter moramo obdržati pot do Adrije.

»Slovenec« od zadnjega 9. aprila posnemlje ta članek ter dostavlja: »Tudi mi Slovenci ne potrebujemo nobenih kompromisov na poti k naši svobodi.«

16. Nemška graška »Tagespost« (19. aprila 1918) piše:

Zalibog, stara resnica je, da slovenski politiki daleč nadkriljujejo nemške v zmognostih, v vztrajnosti in v pripravljenosti glede delovanja za svoje cilje. Njihov narodni cilj gre za tem, da odločijo Nemce od južnega ozemlja. Vse njihove izjave in vse njihovo delovanje ima isti cilj kot je oni, za katerega delujejo Jugoslovani v mnogih državah. Važnost slovenske agitacije se po vsem tem ne sme podcenjevati. Avstrijski Nemci morajo storiti vse previdnostne mere proti nevarnosti slovensko-hrvatske države.

17. Nemški poslanec grof Barbo-Waxenstein je izjavil v svojem govoru v dunajskem državnem zboru o jugoslovanskem vprašanju

Dnevne novice

★ **Shod SLS bo na binkoštni ponedeljek** ob pol 10 v Slovenski Bistrici. Govorila bosta gg. poslanca St. Falež in Ivan Veseljak. Zaupniki in pristaši SLS iz mesta in okolice, zberite se v dvorani okrajne hranilnice! Poročilo o sedanjem zamotanem političnem položaju bo gotovo veleslanino.

★ **Shod SLS v Prečni.** Preteklo nedeljo je bil zelo dobro obiskani shod SLS v Prečni. Zelo lepo je govoril v začetku shoda predsednik KZ g. Somrak o pomenu majniške deklaracije. Nato je obširno poročal o delu SLS v vladi in oblastni skupščini poslanec dr. Kulovec. Zborovalci so soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu.

★ **Romarje na Trsat in Crikvenico,** kateri so se prijavili pri Prosvetni zvezi, obveščamo, da odhajamo z vlakom, ki gre binkoštno soboto zvečer ob osmih iz Ljubljane glavni kolodvor preko Karlovca. Vsakdo kupi na vstopni postaji celo karto do Sušaka, uradnika naj prosi, da žigosa karto z mokrim dnevnim postajnim žigom. Ista karta velja tudi za vožnjo nazaj, zato je naj na Sušaku nikdo ne odda. Opozorjamo dalje, da je treba od Karlovca do Sušaka doplačati 31.25 Din za brzovlak. Na Sušak dospemo v nedeljo ob pol 8 zjutraj. Ob 8 je sveto opravilo na Trsat. Ob 1 odidemo s parnikom v Crikvenico, vrnemo se zvečer na Sušak. S Sušaka odpotujemo v ponedeljek zjutraj ob 8.11 in pridemo v Ljubljano v ponedeljek ob 21.23. Prosim, naj opozore priglasecni drug drugega na ta spored, posebno na odhod vlaka iz Ljubljane. — Prosvetna zveza.

★ **Vpeljava novega mešanega vlaka na progi Ljubljana glavni kolodvor—Novo mesto.** Pričenši od 3. junija vozi na progi Ljubljana glavni kolodvor—Novo mesto mešani vlak z vozovi III. razreda in ima postanek na vseh postajah in postajališčih. Mešani vlak odhaja iz Ljubljane glavni kolodvor ob 18.00 in prihaja v Novo mesto ob 22.12. Natančen vozni red tega mešanega vlaka je razviden iz posebnega »Oglašca« pri potniških blagajnah. (S tem vlakom bo Dolenjski, ki je po novem vozom redu bila zelo prizadeta, saj nekaj vsrečeno.)

★ **Polovična vožnja za glavno skupščino Zadrzne zveze v Ljubljani.** Ministrstvo za promet je s svojim odlokom od 30. maja št. 35.372-27 dovolilo udeležencem glavne skupščine Zadrzne zveze v Ljubljani v času od 7. do 11. junija polovično vožnjo. Skupščina Zveze se vrši 9. junija ob 10. uri dopoldne v Akademskem domu, Miklošičeva cesta št. 5 v Ljubljani. — Udeleženci skupščine naj pri dohodu v Ljubljano vozovnic ne oddajo, ker bodo veljale tudi za vožnjo nazaj skupno s potrdilom o udeležbi na skupščini. Potrdila o udeležbi se bodo izdajala na skupščini v Akademskem domu in v Zadrzni zvezi.

★ **Važno za mojstre in pomočnike!** Rokodelski dom v Ljubljani, Komenskega ulica 12, išče dobro izvežbanega čevlarskega pomočnika, krojaškega pomočnika, kovaškega vajenca in pletarskega vajenca. Službenega mesta pa iščejo: podobarski pomočnik, ključavničarski pomočnik, mizarski pomočnik, 2 kolarska pomočnika in pleskarski ter tapetniški pomočnik. Učnega mesta iščejo vajenci za mehanično, ključavničarsko, mizarsko, krojaško in za razne druge obrti. Mojstre in pomočnike prosimo, da se obračajo za natančnejša pojasnila na vodstvo Rokodelskega doma v Ljubljani, oziroma naj se oglašajo v društveni sobi Rokodelskega doma v delavnikih od 6 do 7 zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 11 do 12 dopoldne.

★ **Mesto venca na grob župnika Leopolda Turšiča** je daroval naši upravi za nabavo šmarogorskih zvonov g. Jožef Arhar, družabnik tvrdke Erman in Arhar v St. Vidu nad Ljubljano znesek Din 100. Bog povrni!

★ **Imenovanje.** Za provizorja župnije Sv. Bolfenk na Kogu pri Središču je imenovan g. P. Huselm Polak, župnik pri Sv. Miklavžu pri Ormožu.

★ **Christofov zavod,** edina državno dovoljena zasebna šola za stenografijo in strojepisje v ljubljanski oblasti, vpisuje za prihodnje šolsko leto ves mesec junij in julij vsak dan dopoldne in popoldne na Domobranci cesti 7. Vpisnina 10 Din, šolnina nizka; revni gojenci dobe primeren popust. 4270

★ **Smrtna kosa.** V Višnji gori je šla dne 30. maja po boljše plačilo k Majniški kraljici in Bogu vrla Orlica gdna Rozalija Morel, hčerka-edinka g. Morela, železniškega uradnika. Težko preizkušeni rodbini naj bo Bog tolažnik — kakor upamo je Rozaliji že plačnik. Pokojnica je bila vneta Orlica in dika na odrin v pevskega odseku.

★ **Umrla je** včeraj v Gotovljah pri Zalcu Ana Zupančič. Pogreb blage pokojnice bo v petek 3. junija ob pol 10 dopoldne. Naj v miru počiva!

★ **Strokovna obrtna nadaljevalna šola v St. Vidu nad Ljubljano** priredi v binkoštnih praznikih v šolski risalnici v St. Vidu razstavo risarjev in spisnih izdelkov obrtnih učencev. Razstavljeni bodo tudi pomočniški izdelki zadnjih zadržnih pomočniških preizkušenj.

★ **Izpit za rezervnega administrativnega podpomočnika ekonomske stroke** sta položila v Belgradu Ferdinand Lukas in Ivan Theuer-schub.

★ **Zdravniška služba.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso v Ljutomeru. Dalje razpisuje OUZD istotako službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso v ambulateriji ekspoziture v Celju. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

★ **Lov na divje prašiče.** Z ozirom na našo tozadevno notico od 26. maja glede poškodb, nanešenih po divjih prašičih v kozjanskem okraju, se nam od merodajne strani poroča, da se je že 15. oktobra 1926 potrebno ukrenilo potom pristojne oblasti glede izvršitve potrebnih pogonov na divje svinje, vendar je zadeva iz raznih vzrokov zaostala. Sedaj pa je moglo okrajno gozdno nadzorstvo predlagati izvršitev potrebnih pogonov na divje svinje v področju lastnega lovišča grofa Attemsja.

★ **Velika izbira raznega perila, modnih bluz, oblek, nogavic, vezenin, čipk, kravat itd.** se kupi po priznanih nizkih cenah pri tvrdki Ign. Žargl, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

★ **Izrečane premije v petem razredu** 13. kola srečk državne razredne loterije pri najšrednejši prodajalni L. Z. Konjović, Belgrad. Srečka 36.636 je zadela Din 200.000, katere lastnik je I. G. v Celju, srečka 111.313 je zadela Din 500.000, katere lastnik je A. G. v Velenjah. Kupujte in naročite si še danes srečke za 14. kolo pri gornji trgovini, ker uspeh pri njej je naravnost kolosalen. 4321

★ **Zika je ržena žitna kava.** Za otroke pravega zajutreka brez Zike ni. Za odrasle lahko pridenete žitki nekaj prave kave. Tako so z Ziko zadovoljni otroci in odrasli. 4263

★ **Nordijska kraljica lepote Ana Liza Ryding** zbuja radi svojega kot alabaster lepega teinta občudovanje in zavist. Mnogi so hoteli uganiti, da je mogoče v zvezi s posebnim načinom hrane, drugi so zopet hoteli vedeti, da je to tajnost kosmetičnih sredstev. — Ana Liza

Glavni dobitnik v Ljubljani

ne v denarju, tudi ne v toliki vrednosti, vendar pa dobrodošel vsakomur, ki rad kaj prišteje, leži v oblačilih tvrdke DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Ryding pa je odkrila mnogim vpraševalcem tajnost svojega divnega teinta rekoč: Ona uporablja za negovanje kože samo Elido.

★ **Zoper nadležno znojenje** uporabljamo z najboljšim uspehom »Sanoform«, ki odstranjuje neprijeten vonj. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. 3106

★ **Pri ljudeh, ki so pobiti, utrjeni, nesposobni za delo, povzroči naravna »Franz-Josef«-grenčica** prosto kroženje krvi in zviša zmogljivost za misli in delo. Vodilni kliniki dokazujejo, da je »Franz-Josef«-voda odlične vrednosti kot sredstvo za odprje črev pri duševnih delavcih, slaboživčnih in ženskah. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Pomnite!** Čim dalje ima ženska hvala časa, da razkrajja nesnago, tem lažje jo bo odpravilo Schichtovo milo.

5. jun. veselica godbe »Vrhnika« pošteno veselje, imenitna zabava, pridite!

★ **Za birmo kupite najceneje:** ure, zlatnino pri tvrdki Fr. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9.

★ **ITO** — zobna pasta najboljša.

★ **V Ameriko potujete najbolje** na parobrodih, ki so last Zedinjenih držav Amerike. Vsa pojasnila daje dr. Iv. Cerne, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva c. 6, poslopje »Ljudske posojilnice«.

Botri in botrice!

Kupujte v znani trgovini
Ign. Žargl, Sv. Petra cesta.
kjer se dobi po priznanih nizkih cenah.

Ljubljana

○ **Vsem prijateljem katoliškega akademškega dijaštva.** V soboto vsi na prireditvi Zarganov v Ljudski dom. Naša katoliška akademška mladina bo vpriporila najmočnejše Finžgarjevo delo »Razvalina življenja«. Vljudo vabimo vse katoliške starešine, vse naše prijatelje in vso javnost, da poseti našo prireditev in tako dokaže, da umeva delo in stremiljenje katoliškega akademškega dijaštva. Predprodaja vstopnic od petka dalje vsak dan v prostorih katoliškega starešinstva, Akademski dom, Miklošičeva cesta 5, v soboto pa v Ljudskem domu od 10 do 12 dopoldne in od 2 dalje do predstave.

○ **Ob prireditvi Dnevoev slepih** so se udeležile ljubljanske šole po svojih dijakih in dijakinjah jako častno pri javnem nabiranju po mestnih ulicah. Nabrale so: I. državna gimnazija 680 Din, II. državna gimnazija 1067.50 dinarjev, III. državna gimnazija 1047.50 Din, realka 1304 Din, trgovska šola 1410.55 Din, trgovska akademija 2025.50 Din, ženska obrtna šola 226 Din, Krištofov zavod 1461.50 Din, srednja tehnična šola 472 Din, 4. dekliška osnovna šola 359.10 Din, učiteljske 1379.50 dinarjev, Lichtenturnov zavod 3229.50 Din, prva dekliška meščanska šola 1378 Din, osnovna šola v Šiški 290.25 Din, urušlinska šola 4768.50 dinarjev, I. meščanska šola 1366.50 Din, II. meščanska šola 1356.40 Din. Poleg teh pa so nabrali dijake (dijakinje), ki v naglici niso označili svoje šole; znesek 2486.50 Din. Posamezniki pa so darovali, oziroma nabrali v tem času: soproga velikega župana dr. Vodopivčeva 1000 Din, po 200 Din dr. Brejčeva in soproga vladnega komisarja Mencingerja, po 100 Din dr. Natlačenova, dr. Pogačnikova, prof. Sušnikova, dr. Šerkova, dr. Tavčarjeva in tvrdka Premič; Babnikova 1060 Din, Brejčeva in Skabermetova 413 Din, Cvelbarjeva 704.15 Din, Cilka Krekova 1184.54 Din, Dežmanova 1293.10 Din, Lundrova in Ravniharjeva 1491.30 Din, Natlačenova in Sušnikova

839.35 Din, Puntarjeva 778.45 Din, Sičeva 577, Skabermetova 267 Din, Wesnerjeva 228 Din, Klub Primork 265 Din, Kolo jugoslovanskih sester 981 Din, Jadranska straža (Strle) 1481, Atena (Bahovec) 1780 Din, Splošno žensko društvo 465.60 Din, šišenska Ciril-Metodova podružnica 867.40 Din, ženski pokret 757.35, rav. Poljšak 50, Svetek 10 in neznani 2 Din. Vsem darovalcem (nabiralcem), šolskim ravnateljstvom (upraviteljstvom) ter vsem, ki so pomagali pri tej dobrodelni prireditvi, se pri srčno zahvaljuje v imenu slepcev: Kuratorij.

○ **Stavbena zadruga Akademski dom, r. z. z. o. z.** v Ljubljani, sklicuje svoj redni občni zbor dne 10. junija ob 20. uri v dvorani Akademskega doma na Miklošičevi cesti. Dnevni red: poročilo načelstva, poročilo nadzorstva, odobritev računskega zaključka, volitev načelstva in nadzorstva, slučajnosti. Načelstvo.

○ **Rokodelski dom.** Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. Marka Bajuka ima danes ob 8 zvečer vajo. Opozorjamo vse gg. pevce, da se je zanesljivo udeležiti.

○ **Promocija.** Dne 31. maja je bil na zagrebškem vseučilišču promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Josip Petrič, sin poštnega ravnatelja Josipa Petriča v Ljubljani.

○ **Krožek bivših zalezijanskih gojencev** priredi nocoj ob 8 v samostanski dvorani v Križankah gledališko predstavo. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih zvonov na Rakovniku, vabimo vse sodelavce in sodelavnice, da v obilnem številu posetijo to prireditev.

○ **Zatvoritev poti.** Prehod skozi Lattermannov drevored, ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivovarni Union, bo v času od 28. junija do inclusive 15. julija zaprt. Občinstvo naj blagovoli vsi to na znanje. Zatvoritev prehoda je neobhodno potrebna, ker se sicer tamkaj stoječi paviljoni in sejmišče samo ne bi moglo neovirano pripraviti za otvoritev letošnjega ljubljanskega velesejskega, ki bo 2. julija.

○ **Zobozdravnik dr. Rodoschegg** ne ordinira od 3. do 10. junija. 4312

○ **Kristofič-Bučar.** Dospole krasne bluze.

○ **Za dr. Peričev spomenik** so darovali: Po 1000 Din: ing. Vladimir Mušič; po 500 Din: dr. Ivan Stanovnik; po 200 Din: dr. S. Lapajne; po 100 Din: Janko N. Jeglič, Ivan Kralj, Jože Rozman, dr. Č. po Rozmanu, J. Vrhovec, Ivan Pestotnik, neimenovani po R. Čelešniku, Obrtna banka, dr. Srečko Puher, Ivan Strojaniček, Rožanec, Josip Mozetič, A. Gerkman; po 50 Din: Fr. Ravnik, ing. Poženel, ravnatelj Pestotnik, Maks Mušič, Jože Močan, Ivan Dežman, Aleksander Gjud, Alojzij Pauschin; po 30 Din: Stanko Premrl; po 25 Din: Josip Pavletič; po 20 Din: Marija Kresnik, Ivan Sušnik, Ivan Kastelic, Leopold Segar, Pavel Grčar, dr. St. Škerlj, Ivan Slavec; po 10 Din: neimenovani po R. Čelešniku, Rudolf Schulz, Alojzij Schwenner, Anton Klein, Ivan Zeleznikar, Avgust Cokert, Niko Jos. Butkovič, Ivan Drazil, Pavel Gorjup; po 5 Din: Ivan Gril, — Nadaljna zbirka: Po 100 Din: Rude in kovine, d. z. o. z., dr. Vladimir Ravnihar, ing. VI. Remec, Avgust Jenko; po 50 Din: Karel Schweiger, I. Malnar, Drago Schwab, dr. Viljem Krejčič, Ivan Lupše, Jezuitski kolegij, Ivan Zrimšek; po 30 Din: dr. Jos. Regali, C. Kandušar, Fran Lavtičar; po 25 Din: Karel Vokač, Karel Kristofič, Evgen Gutman, Josip Hafner, Fr. Gombač; po 20 Din: Kamilo Mibič, dr. Aleksander Grobelnik, Karel Tekavčič, dr. Fran Perne, Martin Ban, ing. I. Petrič, ing. Rado Lah; po 15 Din: dr. Gasper Pečkar; po 10 Din: Ivan Aleš, Franc Tesnar, Ivo Voleanšek, Viktor Meden, Jože Sedmak, Ivan Coker, Vinko Stegnar, Peter Lesjak, Josip Zupančič, Fr. Kovač, Mihael Zerjal, Zorjan, Škerlj, Jugovec in Berdajs, uradniki OUZD, skupaj 85 Din.

○ **Gasilska vaja pred Mestnim domom.** Včeraj, ob 5 popoldne je izvedlo vse moštvo ljubljanske čete poklicnih gasilcev svojo generalno vajo pred Mestnim domom. Gasilci so imeli v načrtu, da je Mestni dom v plamenih. V nekaj minutah so bravurozno izvedli gašenje Mestnega doma ter obrzgal poslopje od vrha do tal z vodo. Gasilci so drzno izvedli vse vaje na »Magirus« lestvah, nekatere točke celo s posebno akrobatsko spretnostjo. Ljubljanska četa poklicnih gasilcev predstavlja danes že prvovrstno moštvo, pripravljeno vedno za vsak slučaj nevarnosti.

in o jugoslovanskem pokretu, da niti prejšnjega zmernejšega programa od 30. maja ni smeti sprejeti brez nevarnosti za monarhijo.

Lahko si je predstavljati odpor Nemcev proti sedanjemu radikalni jugoslovanski struji, ako se avstrijski Nemci ne morejo sprijazniti niti z mislijo federalistične Avstro-Ogrske z Jugoslavo in v okvirju monarhije.

18. Koroški deželni odbor je pozval vse poslance in zastopnike javnih korporacij na velik shod v protest proti jugoslovanski državni ideji.

»Slovenec« piše v svojem poročilu o tem koraku imenovanega odbora v svoji izdaji od zadnjega 17. maja:

Ta korak deželnega odbora je najboljši dokaz, da je zedinjena in svobodna jugoslovanska država edina rešitev za nas Slovence. Mi zavračamo vsako drugo rešitev našega vprašanja.

Da bi se zajezila vedno bolj in bolj naraščajoča plima jugoslovanskega gibanja, si je avstrijska vlada, zvesta staremu habsburškemu načelu: »Divide et impera«, izmislila posebno formulo za rešitev jugoslovanskega vprašanja.

Ministrski predsednik vitez pl. Seidler je namreč izjavil v imenu vlade, da ustvaritev jugoslovanske države ne bi bila nemogoča, ampak brez slovenskih pokrajin, ki leže na poti do Adrije ter so tesno spojene z ozemljem, v katerem bivajo Nemci.

Na ta način bi hotela vlada, žrtvuje Nemcem Slovence, ki jim zapirajo pot do Adrije,

ustreči prvoimenovanim, pri čemer je vrhu tega upala, da bi pridobila s tako podkupljivo ponudbo Hrvatje ter da bi jih pripravila do tega, da bi zapustili svoje brate.

Radi navedene vladne izjave je imel Jugoslovanski klub dne 18. maja 1918 plenarno sejo na Dunaju, v kateri so hrvatski in srbski poslanci svečeno izjavili, da z vso odločnostjo in ogorčenostjo zavračajo tako predlagano rešitev jugoslovanskega vprašanja ter da so pripravljeni braniti Slovence proti Nemcem do zadnje kaplje krvi. V tej seji se je poudarjalo, da je minister Seidler sprejel vsenemški program »od Baltijskega morja do Adrije«, s čemer je postavil nemške težnje nad interese države same. Sklenjeno je bilo, da se ima boriti proti vladi z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Ker je pa Seidler v omenjeni deklaraciji napovedal tudi razkosanje Češke, tako da bi bila ta pokrajina razdeljena v avtonomna okrožja, so jugoslovanski in češki poslanci naslovili svojemu narodu skupen manifest, v katerem so energično protestirali proti namernemu razkosanju Češke in proti odcepitvenju slovenskega ozemlja od ostalega jugoslovanskega ozemlja, kakor tudi proti navalu proti Adriji ter izjavili, da ne bodo nikdar in pod nobenimi pogoji priznali take mere, da ne bodo prevzeli nobene odgovornosti za nadaljni razvoj položaja, da se ne bodo dali terorizirati od kakršnegasibodi nasilstva ter da se bodo uprli solidarno proti absolutizmu za demokracijo, svobodo, pravo samoodločbe in za svojo politično neodvisnost.

Ako bi ostal še kak dvom glede trjene nemogočnosti, da bi se rešilo jugoslovansko vprašanje drugače kot z razkosanjem Avstro-Ogrske, razpršiti ga mora odgovor cesarja Karla deputacijam Nemcev iz južnih alpskih dežel. Imenovane deputacije so se predstavile cesarju v svrhu protestiranja proti jugoslovanskim težnjam. Cesar je dal deputacijam to-le zagotovilo:

»Naj nastanejo kakršnesibodi spremembe glede ureditve države, trdnost državnega okvirja ne sme biti razrahljana, tudi ne smejo biti oškodovane historične pravice in tradicije dežel, ravno tako se ne smejo pustiti iz vida posebnosti razmer v vsaki posamezni deželi. To je moja trdna volja in črta vodnica, ki je moji vladi pred očmi. Le-ta ne bo torej omahovala v borbi, ki jo bo vodila z vsemi zakonitimi sredstvi proti agitacijam, ki ogrožajo moč in edinstvo države.«

Na kratko rečeno, na Jugoslavijo v okvirju monarhije ni niti misliti ter naj bi Slovenci ostali umetno razdeljeni na sedem pokrajin z večino v samo eni teh pokrajin. Tako zaslužnjenje zahtevajo »historične pravice in tradicije«.

Ako bi bili imeli Slovenci dosedaj sploh misel ali željo, da bi ostali priključeni habsburški monarhiji, morajo te vladne in cesarjeve izjave neizogibno pokazati, da je to za njih nemogoče, ako nočejo storiti narodni samostveno vlogo v gibanju za ustvaritev neodvisne države, v kateri naj bi bili razen njih Hrvatje in Srbi — katere vlogo je priznana s

tem, da je bil energični slovenski voditelj dr. Korošec izvoljen predsednikom Jugoslovanskega kluba — nimajo volje, da bi storiili samomur ter ne more biti najmanjšega dvoma glede resnosti njihove volje, da bi se otresli avstrijskih verig. Na drugi strani bi moral biti odkrito in brezobzirno izrečen načrt avstrijske vlade držati za Nemce odprto prevozno cesto do Adrije čez mrtva trupla Slovencev, zadosten razlog za zaveznike, da rešijo ta mal, a vrl narod ter da ga postavijo skupno z njegovimi hrvatskimi brati iz Avstrije in z brati v kraljevini Srbiji kot — branišče proti navalu Nemcev na Adrijo.

★
Ta spomenica sestavljena, kakor omenjeno v angleškem jeziku, je bila izročena koncem junija 1918 »Foreign Office« (ministrstvu zunanjih zadev) v Londonu, med mirovno konferenco pa, prevedena na francoski jezik merodajnim diplomatičnim krogom na mirovni konferenci zastopanih držav.

Hvaležni moramo biti dr. Gregorinu, da je, akoravno je bil takrat v tujini in tako daleč od domovine in od tedanjih dogodkov, ki se se v nji odigrali, znal v svojem in v imenu Jugoslovanskega odbora podati tako točno sliko o pravem pomenu in pomembnosti majniške deklaracije ter da je tako objektivno opisal zasluge mož in narodnih organov, ki so takrat stali v prvih vrstah gibanja za osvobodjenje našega naroda in njegovo zedinjenje s bratskim hrvatskim in srbskim narodom v skupni državi.

Radio klub bo danes v svojih prostorih na Velesejmu zopet polnil akumulatorje. Člani naj jih izročijo oskrbniku Velesejma gosp. Logarju.

○ **Krekova mladina, pevski odsek**, se opozarja na pevsko vajo, ki se vrši v navadnih prostorih danes ob pol 8 zvečer. Vse člane in članice odseka vabimo, da se iste točno in polnoštevilno udeležijo. — A. B. za p. o.

○ **Tatvine**. V noči od torka na sredo je bilo vlomljeno v vilo Del Cott v Strossmayerjevi ulici. Neznani tat je odnesel iz pralnice več še mokrega perila v vrednosti kakih 500 Din. — Poštni upravitelj v Sp. šiški g. Ferdinand Gaspari je ovadil policijo, da mu je krojaški pomočnik, rodom Čeh, poveril blago za moško obleko in predum na delo, v skupni vrednosti 400 Din.

○ **Samoumer s solno kislino**. V ponedeljek popoldne je delovodja tobačne tovarne Franc Š. izpil večjo količino solne kisline. V nezgodnih mukah so ga prepeljali z vozom v deželno bolnico, vendar pa je zelo dvomljivo, če bo ozdravel.

○ **Ponesrečenca pripeljali s čolnom**. Posestnik Franc Rogelj iz Podpeči je vozil v torek popoldne z dvoprežnim vozom drva. Pri tem so se mu konji zapletli v jermenje, ki ga je hotel Rogelj odmotati. Po nesreči pa so konji ravno tedaj potegnili, nakar je Rogelj dobil težak sunek z ojesom v prsa. Domači so poklicali zdravnika, ki je dognal težke notranje poškodbe, vendar pa je odsvetoval, da bi ga prepeljali z vozom v bolnico. Roglja so potem naložili na čoln in ga pripeljali večerj popoldne v Trnovski pristan, kjer je ponesrečenca naložil avto ljubljanske rešilne postaje in ga prepeljal v bolnico.

○ **Krasna birmanska darila** kupite najceneje pri E. Skopek, trgovina ur zlatnine, Ljubljana, Mestni trg.

○ **Angleško sukno, kamgarn, voleno blago, tiskovina, delene dobite** pri trvdki **Frane Pavlin, Gradišče 3, Ljubljana.** 3563

Maribor

□ **Zakrament sv. birmе** se bo delil v tukajšnji stolnici na binkoštno nedeljo dne 5. junija po sledečem redu: Ob 9 slovesna pontifikalna sv. maša. Ob 10 se začne birmovanje. Ko je končana prva vrsta, se bo dalo znamenje z velikim zvonom. Opravijo se sklepne molitve in se podeli škofovski blagoslov za vse tiste, ki so bili že birmani. Ti lahko odidejo domov, da napravijo prostor drugim. Nato se začne birmovanje znova. Ob sklepu se da zopet znamenje z velikim zvonom ter se opravijo sklepne molitve.

□ **Čudna vstopnina**. Občino Studenci pri Mariboru krmarijo socialni demokratje. Studenska cerkev sv. Jožefa je v takem stanju, da jo bo morala občina popraviti. Cerkveno popravilo ne diši gospodom socialističnim odbornikom in so prišli s predlogom, naj bi se pobirala pred glavnim vhodom v cerkev od vsakega, ki se hoče udeležiti službe božje, posebna vstopnina. S to vstopnino naj bi se krili stroški za poravila pri cerkvi. Občinski odborniki, ki ne trobijo v socialpatrijotski rog, so se odločno uprli temu predlogu in ga zavrnili kot posebnost cele Jugoslavije in bi se s to uvedbo občina Studenci osmešila.

□ **Investicijsko posojilo mariborske občine**. Na seji občinskega sveta v torek je bilo sklenjeno, da najame mestna občina 6 in pol milijonov dinarjev posojila, katero bo porabila za sledeče investicije: Regulacija pobreške ceste, kanalizacija Koroškeve ceste, Smoletove, Betnavske in Dušanove ulice, regulacija Motherjeve ulice v Melju, Smetanove ulice, nakup novega traktorja in zgraditev novega kopališča na Dravi. — Posojilo bo najeto v kratkem času, čim ga odobri oblast, nakar se prične z najnujnejšimi deli.

□ **Izlet bogoslovcev**. Dne 31. maja so bogoslovci z ravnateljstvom pohiteli v pristo naravo. Podali so se na Pohorje. Ustavili so se pri Svetem Bollenku, pri »Razgledniku«, s katerega se jim je nudil krasen razgled na vse štiri strani sveta. Iz višine 1146 m so po celem Pohorju odmevale pesmi: Oj Triglav moj dom, U boj, Planula zora, Pogled v nedolžno oko itd. V »Mariborski koči« je bil obed. Razpoloženje je bilo izborno in pesmim ni hotelo biti ne konca ne kraja. Pot se je nadaljevala proti Šmartnu, kjer so bili izletniki gostje g. župnika. V tamošnji cerkvi so imeli majniško pobožnost. Iz Šmartna so šli izletniki v Slov. Bistrico in od tam z večernim vlakom nazaj v Maribor.

Dr. Jakob Zagar:

*V dolenski Postojni.

Ko so nam tuji vzeli lepo postojnsko jamo, se je nam pokazala nova podzemeljska jama s krasnimi kapniki v Ponovi vasi na Dolenjskem. Slovenec, tvoja zemlja je zdrava — in lepa, Bog je položil mnogo čarov lepote vanjo. Z Grosupljeja pelje cesta še bolj po močvirnem svetu, a čez pičlo uro smo bili že pri g. županu Permetu v Ponovi vasi. Tu pa se svet zviša in se nudi prijazen razgled po zelenih rebrih. Od županovega doma — na koncu vasi — so še trije kilometri do jame. Pot je nagosto pokrita s tal štrlečimi belimi kamni in vsa v senci, tako da je hoja tudi v vročem vremenu prav prijetna. V sredi gozda smo prišli do senčne kotline, obdane od divjih dreves in — od orehov. Na eni strani pa je votlina, kamor je prejšnji g. župnik Matevž Sitar postavil kamenit kip sv. Antona puščavnika. Cel prostor je kot senčna utica in kip sam je nenavadno lep. Izdelan je bil v Radovljici. Na gričku pa stoji taborska cerkevica z visokim obzidjem. Kako krasen kraj so si izbrali naši Dolenjci, da so mikastili Turke, še so špranje v obzidju, odkoder so naši spuščali na sovražnika kamenje, vrelo olje in čebele. V notranjščini cerkvice se spet kaže mojstrska roka prerano umrlega dekana Sitarja. Cerkev je bila povsod belo pobeljena, Sitar pa je zapazil, da je to šele iz novejših časov in da so spodaj drugačne barve. Prišel je z

□ **50letnica obstoja šole** v Studencih pri Mariboru. 50letnica obstoja šole v Studencih pri Mariboru se bo praznovala na prav slovesen način v nedeljo dne 5. junija. Na predvečer v soboto bo bakljada po Studencih. V nedeljo zjutraj bo služba božja, ogled razstave del šolske dece, banket, na katerega so povabljeni vsi učitelji, ki so poučevali na šoli, nato otvoritev javne veselice, na kateri bodo polni otroci ter dekanirali. Cela prireditve obeta, da bo dobro obiskana od strani staršev.

□ **Vrtna veselica**. Katoliška omladina priredi na binkoštni ponedeljek vrtno veselico v društvenih prostorih, Cvetlična ulica 28. Preskrbljeno bo z mrzlimi in toplimi jedili ter tudi z brezalkoholno pijačo. Pričelek ob 4. uri, konec ob 10. uri zvečer. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

□ **Mojstersko delo**. Kipar Ivan Sojč je dovršil portret otroka v lesu. Delo je res mojstersko in bo razstavljeno v izloženem oknu v Gosposki ulici.

□ **Rekrutacija v Mariboru** se vrši za letnik 1907 dne 9., 10. in 11. junija t. l. v Gambrovi dvorani. Pričetek je vsakega dne ob 7. uri zjutraj.

□ **Za birmo** priporočam svoje vsestransko priznane prvotne slike po jako znižanih cenah. Oglejte si izložbo v Gosposki ulici 27, nasproti hotela »Zamorec«. — Makart, fotoateljé, Maribor. 3923

Celje

CELJANI!

Le še dobrih 4 dni nas loči od občinskih volitev. Dne 19. junija boste s kroglicami odločili, da hočete v občinskem gospodarstvu reda, poštenja in objektivnosti. Zato ne pozabite, da je dolžnost vsakega, ki mu je procvit našega lepega mesta iskreno pri srcu, da že danes stori vse, da bo zmaga **Združenih strank** čim lepša in za nasprotnike čim bolj porazna.

□ **Naša skrinjica bo 2. (druga).**

Agitirajte od moža do moža. Demokratji napenajo vse sile, da zamaše vrzeli, ki jih vsak dan znova povzroča v njihovi organizaciji dejstvo, da jim že danes obrača ogromna večina Celjanov hrbet, in zavest, da so v Celju absolutno odigrali. Socialisti šarijo po Celju kar z dvema listama, menda v uslugo demokratu, ki ravno od socialistov pričakujejo, da bodo gotovo zmago Združenih strank zmanjšali in pozneje v občinskem svetu podpirali kapitalistično SDS.

* * *

□ **Naši srednješolci** priredijo o priliki svojega binkoštnega zborovanja v Celju v veliki dvorani Narodnega doma v soboto ob 8. uri zvečer akademijo. Sodelujejo kat. srednješolci iz vse Slovenije z deklamacijami, recitacijami lastnih liter. proizvodov, pevskimi in glasbenimi točkami ter z moderno duhovno igro »Anima«. Pričakujemo, da poseti prireditev vsak naš zaveden pristaš in prijatelj našega dijaštva!

□ **Bedno stanje železniških delavcev** izrabljajo nekateri brezvestni agenti, da agitirajo za predstoječe obč. volitve proti SLS. So to ljudje, ki so vedno metali polena pod noge SLS in niso za njo storili niti toliko, kolikor je za nohtom črnege. Taki ljudje nimajo pravice učiti SLS, kaj sme in česa ne sme, podlost pa je naravnost, če agitirajo sedaj na ta način. Morda pa delajo to za to, da odvrnejo pozornost od svojega »uspešnega« delovanja za železničarje, ki obstoja v tem, da se širokoustijo, dejanskega pa zanje niso do danes dosegli čisto nič.

□ **»Narodno izdajstvo«**. V pomanjkanju vseh drugih argumentov proti listi Združenih strank šarijo nasprotniki te liste pred vsem s frazami o »narodnem izdajstvu«. Koliko pravice imajo baš ti krogi govoriti o narodnem izdajstvu, smo že približili. Pri tej priliki smo menda tudi že povedali, da ti ljudje besnijo le zato, ker so se vsepovsod diskreditirali tako, da je vsakogar sram se z njimi družiti. Če pa se le najde kje kdo, ki jim nasede, ga ne vprašajo po njegovem nacionalnem prepričanju, temveč se ga oklenejo brez vseh predsodkov. Tako smo prešli zadnje

čase vest iz Laškega, da se tam prononcirani demokratje prav nič ne ženirajo biti na kandidadni listi skupno z Nemcem! Kar velja za Laško, seveda ne velja za Celje in kar za demokrate, kajpak ne za »klerikalce«. Taka je pač demokratska logika in tako tudi njihovo fraziranje o »izdajstvu«. Hvala Bogu pa v Celju krilatice o izdajstvu čisto nič več ne vleče in upamo, da nam o tej za Celjane že rešeni stvari ne bo treba več pisati. Če se bo pa morda »Jutru« ali komu drugemu še za hotelo te stvari, prav, mi vemo povedati še kaj drugega.

□ **Uradni dan zbornice TOI** za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovih bližini in daljši okolici, da uraduje referent zbornice v torek dne 7. junija t. l. od 8.—12. ure predpoldne v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. (poslopje carinarice) v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet o zadevah, katere zastopa zbornica, se v ljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zgledajo.

□ **Iz kraljevine SHS** za vedno izgnan ruski državljani Tursoff Stefan, rojen leta 1898. v Odesi in tja pristojen, samski, zasebni uradnik. Izgnan je kot nadležen tujec.

Kamnik

Desetletnica majske deklaracije je v soboto zvečer praznovala v »Čitalnici« Jugoslovanska matice s sodelovanjem vseh strank. Spored je obsegal dvojce deklamacij, tri pesmi, ki jih je zapela »Lira«, dva solospesa, ki ju je prednašala gđ. Mezetova, štiri vijoliinske solo-točke, ki jih je izvajal s spremljevanjem klavirja g. Vrančič, tamburanje zbora »Edinosti« in dva dramska prizora. Prireditve je dostojno praznovala spomin velikega dogodka. — Dne 16. junija pa bo »Orliški krožek« zase v Kamniškem domu praznoval enako slavnost s prelepim sporedom. Na to prireditve žo zdaj opozarjamo.

□ **Orle prirede akademijo** v Kamniškem domu dne 12. junija v nedeljo popoldne. Na sporedu so: telovadne točke, deklamacije, živa slika: Trije bratje in trojejanke: Orliči in drugi tiči. Vabimo vse prijatelje orlovskosti in organizacije, da se prireditve udeležijo, da vidijo, kako se razvija kamniška orlovska organizacija.

□ **Društvo »Kamnik«** pripravlja za binkoštni ponedeljek zvečer zabaven večer, ki naj v prijetni in domači zabavi zbere krog društvenih članov in njihovih prijateljev. Natančnejši spored sledi.

□ **Stroj pasji kontumac** je proglašen za sodni okraj Kamnik, ker se je razen v Tuhinju pojavil stekel pes tudi na Košičah v kamniški občini. K sreči pa pes ni nikogar ugriznil in so ga, ko je napadel v Tunjicah priklenjenega vsa, ubili kmetje. Upajmo tedaj, da kontumac ne bo trajal dolgo.

Kranj

Se tkalska šola. Dokler je bil demokratski velekapital udeležen pri tukajšnji »Puškarni«, je bila ustanovitev puškarske šole za Kranj zelo važna in naravnost idealnega pomena. Ko se je pa izjalovil načrt z navednim podjetjem, je tistim, ki so se prej na vse pretege trudili in pritiskali na ključne merodajnih faktorjev za ustanovitev te šole v Kranju, namah zmajnkalo gorečnosti in zanimanja za to šolo. Prej je bila ta šola za Kranj nujno potrebna in neprecenljive koristi, danes pa je balast, je nepotrebna in izvestna gospoda nimajo nobenega interesa na njej. Kdo ne sprevidi, za kaj tu pravzaprav gre? Vsa, kdor pozna gotovo kranjsko žlahto in njen »idealizem«. Te šole se torej treba iznebiti; toda kako? Pričela se je z velikim bobnom propagandna za ustanovitev tkalske šole, pravijo da kot zahvala Kranjčanov za to, ker je baje par kranjskih mogotcev postalo upravni svetniki ene ali druge tekstilne tovarne ali obeh. In pričela se je na posestvu Mestne hranilnice gradba nove stavbe, ali, da smo prav točni: prezidava v velikem slogu. Radovedni smo, ali so se predložili višji šolski oblasti stavbeni načrti ali ne, da ne bo oblast nekega dne stala pred izvršenim dejstvom. Zakaj je dalje ravnateljstvo gimnazije odpovedalo puškarski šoli uporabo prostorov za teoretičen pouk? In ali se je to zgodilo po predhodni odobritvi nadrejene oblasti t. j. posvetnega šefa? Sedaj pa poslušajmo: Ko so se kovali načrti za ustanovitev tkalske šole, se je reklo, da se bo vršil teoretični pouk te šole v gimnazijskih učilnicah, sedaj pa, ko je višja oblast popolnoma zakonito prekrizala račune in je — kakor se govori — ustanovitev te šole padla v vodo, prišla je zopet puškarska šola na vrsto. Zo našim mnenju za deložiranje te šole iz gimnazije ni nobenih pravih razlogov. Teoretični pouk puškarske šole gimnazijskega pouka ne moti čisto nič; zasebna glasbena šola ima učno sobo v gimnaziji; baje je ena soba oddana v zaslonno stanovanje nekemu učitelju. Kako da naenkrat zmanjka prostora za puškarsko

Propadanje zob obvaruje

samo vsakdanja redna in prava nega zob, Vsako leto se vstavi 50 milijonov umetnih zob. — Varnost svoje zobe z uporabo

Pebeco paste za zobe.

Tržič

Umetnino po zamisli in izdelavi bi lahko imenovali zastavo naše deklariše Marijine družbe. Načrt zanjo je napravil g. Ivan Pengov, slušatelj na tehnični v Ljubljani, izdelavo so pa izvršile šolske sestre v Mariboru in g. Kregar v Ljubljani. Zamisljena brez vsakega ozira na staro obliko zastav, se bolj približuje malemu banderu, po bistvu pa prvotnim oblikam rimskih oziroma egiptajskih praporov. Bistvo in pomen vse zastave je položen v gorenji zaključek droga. Ta zaključek, v kovini lepo obdelan in pozlačen, kaže celo kongregacijsko življenje. Velik, poln, žarkovit kolobar znači sonce, vir vse moči. Ta kolobar nosi napis kongregacije, ki naj bo vir vsega duševnega življenja, kakor je sonce vir vsega telesnega. V središču tega kolobarja stoji Marijin monogram, neposredno nad njim pa križ — »Po Mariji k Jezusu!« — Marijin znak ima za podlogo stolp, podoba varstva in zavetja, ki ga nudi Marija svojim otrokom. Pod tem zaključkom visi na pozlačen veržici bandero s sliko Marije Vedne Pomoči na eni strani in s simbolom druge patrono, sv. Neže z jagnjetom, na drugi strani. Jagnje stoji na gričku, iz katerega teko 4 studenci, ki naj značijo evangelije, podlogo lepega, čistega življenja. Dekoriran rob tvorijo stilizirani žarki. Svetlomodro polje, na katerem se nahaja jagnje, pa je posuto z lilijami in zvezdami, starodavnimi znaki čistosti in devštva. Vse slike so napravljene z vezeninom in izražajo čudovito milino. Od zgornjih robov zastave pa do tal potekata dva bela svilen trakova. Cela zastava je lepa, lahna, vsa v zlatu bliščeča in bo nekaj trajnega. Izdelovateljem in kongregaciji moramo le častitati. — Novo zastavo je ob obilni udeležbi domačih in sosednjih Mar. družb blagoslovil na Vnebohod vlč. g. stolni kanonik dr. Mihael Opeka, ki je po blagoslovitvi in lepem govoru izvršil tudi sprejem novih članic. Akademija, ki se je vršila po cerkveni slovesnosti v dvorani, nas je po lepo spominjala vedno cvetočo pomladi tistih, ki hodijo pod Mar. zastavo.

Vrhnika

Nova dva zvonova, ki sta bila vliita v ljubljanski zvonarni, so v soboto ob tričetrti na 7 zvečer pripeljali na Vrhniko. Okraščene zvonove in vozove je dočakala na križpotju obila množica občinstva, godba pa jim je šla naproti. Pred cerkvijo sv. Lenarta se je vršil slovesen sprejem z deklamacijo bele oblečene deklice in dvema pevskima točkama, ki jih je v čast novim zvonovom cerkveni pevski zbor zelo občuteno izvajal. Drugi dan so bili zvonovi slovesno blagoslovljeni pred cerkvijo sv. Trojice. Blagoslov je izvršil naš gospod dekan ob asistenci g. kaplana Bertončija. Blagoslovljenju so prisostvovali tudi gospe kumice, ki so darovale vsaka po 1000 Din, s katero vsoto se namerava nabaviti še tretji zvon, ker se je prejšnji stari ubil in so ga morali oddati v livarno. — Po slovesnem blagoslovljenju je bila sv. maša z darovanjem za nov zvon. Slavje je motilo neugodno deževno vreme, ki je bilo krivo, da ni pohitelo še več ljudi do te božjepotne cerkvice na Vijolni gori. — Tekom popoldneva so jih že dvignili v zvonik, odkoder bodo odsejali peli v slavo in čast sv. Trojice.

Proslava desetletnice majske deklaracije se je vršila v soboto, dne 28. t. m. z bakljado, petjem, godbo in obhodom po celem trgu. Dasi je vreme nagajalo, se je vendar obhod impozantno izvršil. Zaključil je manifestacijo vznesen govor g. Marijana Marolta.

Tat kolea. Orožniki so prijeli nekega A. P. in njegovega pomagača, oba iz Sinje gorice, ki sta bila medsebojno dogovorjena. Prvi je koleasa izmikal, drugi pa jih je predelaval in prodajal. V zaporu sta doslej priznala tatvino 12 koles. Upati

kih sto metrov od Ledenice znamenito »brezdnice«, tik ob potu. Odprtina zgoraj je bila za glavo velika. Ljudje so se tega kraja izogibali in raje so hodili v vozilih daleč na okrog, kakor ob tem kraju, ki ga je zato preraščalo robidovje.

G. župan pa je hotel preiskati tudi to brezdnico. Spustil je notri dolgo lestvo, a bila je prekratka. Zato je dal delati nalašč še drugo daljšo in po tej je šel v neprijazno globino. Sedaj vodijo notri že lepe lesene stopnice. Na dnu se v svitu karbidne luči pokaže dolg, divje razoran hodnik, kakor bi ga izkopala mogočna podzemna reka. Še na dveh krajih je sedaj lestva, kakih dobrih sto korakov od začetka rova prva in čez kakih 20 korakov druga navzgor. Odtod gre en rov na desno, ki se konča z globokim prepodom. V tega je šel najprej najditelj jame. Do tu pa še ni bilo kamnikov. Ravno ko je mislil iti nazaj, zamahne slučajno z lučjo in malo nad seboj zapazi vhod v drug rov. Spleza notri in tu ga je pogled kar omamil. Zagledal je krasne stalagmite in stalaktite in ob stenah kot krasne preproge. Še malo dalje se mu je pokazala velika dvorana, ki je vsa blestela v belih svečah. Na sredi stoji mogočen kapnik kot »spomenik neznanemu vojak«, tako so mu dali ime. Z druge strani se vidi kot stolp v Pizi, s krasnimi nadstropji in okni. Pod tem pa so mogočno žlebasto razoranje skale. Gotovo je tu včasih tekla voda. Zele tu ni treba treti, ker tu pa tam je na strani globok tolmuček z biserno čisto vodo. Posebno krasen studenec

je imenovan »blatni« dvorani, ker je po tleh — pa ne povsod — opolzka ilovica. Tu je na levi strani kot baldahin iz krasnih kapnikov. Domisljaja mu je dala ime oltar. Od tu pelje poldrugi meter visoka lestva na »Kalvarijo«. Ker je pot še težko dostopna, nam je g. župan odsvetoval, da bi šli gori, a ker je bilo navdušenje za te podzemne lepote toliko, nas ni mogel zadržati. Krasen pogled je zgoraj na kapnike, ki stoje v ravni črti kot stebri v starodavni baziliki.

Kar naenkrat sta minili dve uri in nič nam ni bilo žal, če smo prišli malo blatnih rok iz kraljestva podzemeljskih lepote, ki jih je Bog dal naši zemlji.

Kmetijski dan na Trški gori

pri Novem mestu bo na binkoštni ponedeljek, dne 6. junija t. l. po tem-le sporedu: Ob 9 dopoldne sv. maša v romarski cerkvi, zatem pridiga g. prošta Čerina, potem pa veliko zborovanje zunaj cerkve, na katerem nastopijo odlični govorniki. Med govori nastopi pevski zbor. — Možje in fantje! Na agitacijo za veličastno udeležbo! Na binkoštni ponedeljek vsi na Trško goro!

je, da ju bo doletela taka kazen, da ju bo minulo veselje iztezi roke po tujem blagu. Pa tudi naši kolesarji se bodo oddahnil od prestanega strahu pred tatvinami koles, ki so se doslej pri nas dogajale skoro bolj pogosto nego v mestu.

Novo mesto

Proslava majske deklaracije. Vsa kulturna in narodna društva so se združila in pod vodstvom podružnice Jugoslov. Matice slavila desetletnico naše magne chartae. V soboto zvečer so priredili svečano akademijo, v nedeljo dopoldne pa obhod po mestu in slavnostno zborovanje. V soboto je občinstvo do zadnjega kotička napolnilo prostorno dvorano Narodnega doma. Deklaracije — Zupančičeve; Naša beseda, Otroci molijo, Zemljevid in recitacija Levstikovega Gadjeva gnezda so nas spominjale velikega dne, ki ga proslavljamo. Moški zbor Glasbene matice pod vodstvom g. Puša je zapel eno korosko, eno primorsko narodno pesem, mešani zbor pa Schwabovo Zlato kanglico in Adamičovo »Kresovale tri devojke«. Slavnostni govornik g. prof. dr. Lovro Sušnik nam je opisal boj našega naroda za obstanek, boj za svobodo od Napoleonove Ilirije preko viharov let 1848 in sledečih do njegovega viška — majske deklaracije. Članice Orliškega krožka so v eksaktnem izvajanju simbolične vaje »Gor' čez izaro« dale izraza naši žalosti za odkrnjenim delom zaslužnih bratov v Korotanu in na Goriškem. Višek je dosegla prireditelj v živi sliki: Proslava Slovenije, ki jo je nastudiral g. prof. Germ: Kip Slovenije nosijo kajrjotidje (člani Sokola), okrog nje se pa zbira slovenski narod (narodne noše, Orli v kroju, Sokolov naraščajnik z zastavo) s Prečnom, S. Jenkom, Gregorčičem in Askercem na čelu. Pogrešali smo Ivana Cankarja, pa tik kipa je stal mož v narodni noši, kakor hlapec Jernej, ki je v deloma zedinjeni Sloveniji našel vsaj del svoje pravice. — V nedeljo ob desetih je bil sprevod po mestu. Konjeniki v narodnih nošah so ga otvorili, nato ga silici-jahači, za njimi je šla mladina — obe šoli in gimnazija. Sledile so narodne noše, Sokoli, Sokolice, novomeška godba, Orlice, Orli, gasilci, zastopstva uradov, ostala društva, med njimi društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo in ostalo občinstvo. Po sprevodu je bilo na trgu Kraljeviča Petra pred magistratom zborovanje, ki ga je vodil podpredsednik Jugoslov. matice g. L. Puš, na čigar predlog je bila poslana pozdravna brožavka Nj. Veličanstvu kralju. Pri zborovanju so govorili g. župan dr. Režek, g. župan Brulc in g. prof. Kovač o pomenu majske deklaracije za naš narod. Med zborovanjem je zapel moški zbor par narodnih pesmi, otvorila in zaključila pa ga je novomeška godba z narodno himno.

Trbovlje

☆ Cepljenje koz. Eno leto starim otrokom se bodo cepile kože dne 10. junija v šoli in Trbovljah in 11. junija v šoli na Vodah. Pregled cepjenja bode pa za prve 17., za druge pa 18. junija. Cepjenje kakor tudi pregled se vrši ob 3. uri popoldne. Toliko na znanje z ozirom na napačno poročilo »Jutra«.

☆ Vdovam staroupočencev in oskrbnikom sirot. One matere, ki dobivajo zase in za svoje otroke po umrlem možu doklado k penziji od pokojninskega sklada, kakor tudi oskrbniki sirot umrlih rudarjev s staro kronsko pokojnino, naj se zglasijo pri tovarišu Križniku v tajništvo Strokove zveze rudarjev na Vodah, vsaki dan od 4. ure popoldne. Seboj naj prinese pole pok, sklada in potrdilo veroučitelja, da prejme letos otrok sveto birmo. Zglasiti se je do 13. junija. V Hrašniku se naj take matere in oskrbniki prijavijo g. Arneku.

☆ Nesreča. Ko je predvožnejšim slikar g. Tonrl vozil z motornim kolesom proti Trbovljam, mu pride nasproti posestnik Čebin iz Sv. Katarine, z vozom, n katerem so sedeli trije moški. Voz, za motornem kolesu zavozil proti konjem, ti se splašajo, voz se prebrne, vsi trije moški so padli pa pod voz. Kovač Mahkutu, doma iz Sv. Katarine, je zlomilo roko, dobil še druge poškodbe, medtem ko sta druga dva prišla izpod voza brez večjih poškodb.

Ptuj

⊕ Dijaki kapucinskega samostana so priredili v nedeljo po večernicah dve dobro uspeši predstavi »Kazen ne izosane« in »Prepirijava so sedas«. Gledalci, 50—60 po številu, so bili z nastopom dijakov prav zadovoljni in si žele še sličnih prireditev, dijakom pa k uspehu čestitajo.

⊕ Avtozveza Ptuj—Št. Vid—Nova cerkev velja sedaj tudi ob nedeljah, le ob četrtkih ne vozi avto.

⊕ Prodaja dominikanske vojašnice se vrši dne 4. junija. Javnost pričakuje opravičeno, da bo mesto prvi interesent in ne bo dopustilo, da bi se ta zgodovinsko važna stavba nestrokovnjaški preuredila in tako v umetniškem pogledu upropastila. Križni hodnik, fasada ter prostori v pritličju ob glavnem vходу se morajo na vsak način očuvati in bi v teh tukajšnji muzej našel res do stojne in primerne prostore. Naj ne vodi občne samo rentabilni smoter, ampak tudi dolžnost in čut do ohranitve teh naših lepih spomenikov!

⊕ Proslava 10 letnice majske deklaracije se je vršila pod okriljem Jugoslovanske matice in Društvenem domu. Prof. Alič je v lepo zasnovanem govoru povzel vse zgodovinske momente, v katerih se odraža hotenje Slovencev po zedinjeni Sloveniji in združitvi v Jugoslaviji. Orisal je tudi pomen majske deklaracije kot najvažnejšega dogodka naše zgodovine in pravilno podčrtal očeta te deklaracije dr. J. Ev. Kreka in dr. A. Korosca. Po deklaracijah gđ. Tobiasove in g. sedmočelca Goriška se je razvila povorka zbrane mladine vseh osnovnih, meščanskih šol in gimnazije po mestu. Z balkona mestnega magistrata je pozdravil mladino župan dr. Senčar z željo, da naj ona predvsem sveto čuva vse z majske deklaracije pridobljene pravice in jih skuša razširiti tudi na brate onstran Karavank in preko Triglava.

Slovenska krajina

Odlikovanje. Vsa leta svojega službovanja kot živinorejski referent okraj glavarstva v Murski Soboti je g. živinodravnik Jožef Samec vse storil, da se živinoreja v okraju čim bolj dvigne. Za svoje delo je prejel od g. velikega župana mariborske oblasti priznanje. Vrlemu uradniku čestitamo in ga prosimo, da še nadalje stori vse, kar je v njegovi moči.

Se enkrat »Murska«. Pisali smo že in protestirali proti temu, da bi nepoklicani novotariji pačili zgodovinsko ime Murske Sobotne in je prekrstili v »Mursko«. Ker še ni miru, ponavljamo, da je uveljavljanje naziva »Murska« popolnoma neutemeljeno. Sobotna je bila in bo Sobotna, »murska« pa je le zato, ker leži ob Muri. Ponovno prosimo, da »murska« izgine iz obkroževanja, ker vsakega Prekmurca ušesa boljijo, ko mora v vlakcu in drugod poslušati ljudi, ki se peljejo ali gredo v »Mursko« ali iz »Murske«. Ni vse lepo, kar je novo, v tem slučaju pa je novotarija naravnost neumestna.

Mohorjeve knjige v Turnišču. Dasi nekoliko pozno, je vendar dobro, da se zabeleži narastek števil narčnih Mohorjevih knjig. Predlanskim je bilo v celi župniji le okrog 20 naročnikov. Lani se je novemu g. kaplanu Greifu posrečilo dvigniti število naročnikov na 132. Letos pa je pridobil še 48 naročnikov. Tako da je vseh naročnikov 180. Ako vzamemo, da skoraj ni hiše, v kateri metljavost ne bi zapustila žalostnih sledov, je to število prav lepo.

Murska Sobotna — proslava majske deklaracije. Zgodovinsko pomembnega dne desetletnice majske deklaracije ni pozabila proslaviti tudi Murska Sobotna, prestolnica Slov. Krajine, do zadnjih dni najbolj trpinčenega in teptanega dela naše zemlje. V primerno okrašenim gimn. telovadnici so se ob 11. uri zbrali zastopniki drž. uradov, vojaških oblasti in raznih kulturnih organizacij, dokaj odličnega občinstva, dijaštvo in mestna ljudsko-šolska mladina. Po otvoritvenih besedah in pozdravu preds. podružnice Jugoslov. Matice v Murski Soboti g. dr. Goljevščka je najprej zapel mešani dijaški pevski zbor učinkovito pesem: Slovan, na dan. Bistven del proslave pa je obstojal v predavanju g. prof. Severja, ki je v daljšem, jedrnatem govoru orisal zgodovino majske deklaracije in nam živo osvežil spomin na najvažnejše momente od leta 1848. dalje, ki so s tem v zvezi. Popolnoma primerno temu dnevu je h koncu podurjal, da program majske deklaracije še ni v celoti izvršen, ker še bivajo naši ljudje v poraji, ob Soči, Dravi in Rabi ločeni od nas, in pozval predvsem mladino, da si bo tega vedno svesta. Nato so pevci zapeli Slovence, Srb, Hrvat, nakar se je naša skromna, a tem pristranejša proslava s prodajanjem diplom Jugoslov. Matice zaključila.

»Néplap« bo zopet izhajal? Ko je »Néplap« prenehal izhajati, se je splošno mislilo, da je za vedno prenehal. To mnenje se je vzdrževalo precej dolgo. Zadnji čas pa so se začele širiti drugačne vesti. Kakor se dozna, se resno dela na to, da list zopet izide. Uredniške posle po vsej priliki zopet prevzame Leopold Hari, ki je bil prvi urednik lista. Ker je Radič v Prekmurju odklenalo, se najbrž tudi »Néplap« prelevi in zavzame drugo smer.

Usoda vlomilcev v Turnišču. Štirje povzročitelji »senzacionalnih vlovov« v Turnišču, o katerih smo na tem mestu poročali, so bili prvotno odvedeni v zapor okrajnega sodišča v Dolnji Lendavi. Ker je zadeva važna, jih je okrajno sodišče predalo okrajnemu sodišču in vlomilci sedaj v mariborski ječi čakajo, da pravica izreče nad njimi sodbo.

Dopisi

Pameče. (Odlikovanje zaslužnega zadrugarja in javnega delavca.) V Mislinjski dolini se je vršila v nedeljo pomembna slavnost. Ze prejšnji večer je oznanilo streljanje iz topičev v Pamečah važno slovesnost. V nedeljo se je peljal slavljence župan L. Požar v Pamečah v spremstvu g. narodnega poslanca Vlad. Pušenjaka, občinskega odbora in večjega števila uglednih mož na okolišnih avtomobilih in vozovih iz Pameč v Slov. gradec, kjer je bil navdušeno sprejet kljub deževnemu vremenu od ljudskih množic. V okolišnih dvorani na glavarstvu se je izvršilo odlikovanje g. Požarja z redom sv. Save. Navzoči so bili zastopniki vseh uradov, duhovščina, okrajni zastop, oblastni poslanci in vsi župani iz okraja. V imenu vlade je pripel slavljence odlikovanje g. komisar Ajlec, ki je orisal v lepem govoru skoro polstoletno delo odlikovanca za splošni blagor. Poslanec Pušenjak je slavil zasluge odlikovanca kot zadrugarja in gospodarskega delavca, g. poslanec Guzej mu je izročil častitke in pozdrave Zupanske zveze. Po slavnostnem činu so se podali udeleženci v cerkev k slovesni službi božji. Sledil je še banket, katerega se je udeležilo 60 gostov.

Slovenska Bistrica. Tat v past. V Slovenski Bistrici so se dogajale zadnja leta pogosto tatvine, toda storilca ni bilo mogoče izslediti. V nedeljo, dne 29. maja zvečer pa se je tat sam ujel v past. Pozno ponoči je prišel pomočnik mesarja Soljčnika domov od predstave. V prodajalni je zaslišal sumljiv ropot. Šel je po policista, vdrl z njim v mesarijo in tam sta našla prestrašenega možakarja, ki je imel obraz namazan s sajami ter je basal v vrečo razno prekačeno meso. Tatu sta prišla in ko so mu izmili saje z obraza, so spoznali v njem mizarja Razborška, ki je dosedaj izvršil veliko število tatvin, ne da bi ga kdo sumil. — Ogenj. Pretekli petek ponoči se je vnelo skladišče za seno, ležeče v mestu ter popolnoma pogorelo. Ogenj je bil skoro gotovo podtaknjen.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 2. junija: PAHLJAČA LADY WINDERMERE. Globoko znizane enotne cene. Izven. Petek, 3. junija: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 2. junija ob 20. uri: RIGOLETTO. Ab. C. Kuponi.

Petek, 3. junija: Zaprto.

Sobota, 4. junija ob 20. uri: PRI BELEM KONJICU. Ab. C. Zadnjikrat.

Nedelja, 5. junija ob 15. uri: SCAMPOLO. Kuponi. Znižane cene. Abonenti popust pri dnevni blagajni.

Nedelja, 5. junija ob 20. uri: ČARDAŠKA KNEGINJA. Prvič.

Ponedeljek, 6. junija ob 20. uri: ČARDAŠKA KNEGINJA.

Predstave za birmance v mariborskem gledališču. Botri in botrice peljite svoje birmance na binkoštno nedeljo ob treh v gledališče, kjer se bo vprizorila velezabavna veseloliga »Scampolo«. Nedvomno boste na ta način nudili mladim, razvednim željnim birmancem največje veselje. — Iste dne zvečer ob osmih pa bo vprizoritev nad vse efektne Kalmánove operete »Čardaška knežinja«.

Turistika

Orožnova in Malnerjeva kočna na Črni prsti se otvorita na Binkoštno soboto 4. t. m. in ostanejo odprti preko sezone. Flora na Črni Gori in na Črni prsti je bujna. Razgled s Črne prsti je diven. Morje, solčna Goriska, Soča — beneška Furlanija tako do visokih tirolskih Dolomitov, vse je pred človekom kakor na dlani. Zato naj ne bo turista, ki si ne ogleda eno izmed najlepših razglednih točk Bohinjskega pogorja. Malnerjeva kočna je letos popolnoma preurejena in prenovljena, tako da bo vesel in srečen vsak turist, ki bo sprejel pod gostoljubno streho na novo opremljene Malnerjeve kočne. Oskrba v Orožnovi in Malnerjevi kočni bo točna in dobra. Tudi s cenimi lepimi fotografijami razglednicami sta obe kočni dobro založeni. Obe kočni sta sedaj v popolni oskrbi Osrednjega odbora Slovenskega planinskega društva. Tura je lahka in je iz postaje Bistrica — Boh. jezero le dve uri do vsake kočne. Vsa turist mora imeti s seboj legitimacijo S. P. D. radi obmejne straže.

Sport

Nogomet. 5. junija t. l. se vrši na igrišču S. K. Ilirije nogometni turnir med S. K. Svobodo, Maribor, S. K. Amater, Trbovlje in S. K. Svobodo, Ljubljana za pokal, katerega daruje S. K. Svoboda, Ljubljana. Tekma utegne biti interesantna, ker je S. K. Svoboda eden najmočnejših mariborskih klubov in bo boj z S. K. Svobodo, Ljubljana posebno oster, ker je poslednja pridobila nekaj novih moči, katere prvič preizkusi v tej tekmi.

ANGLEZ O AMERISKEM NOGOMETU.

V »Athletic News« pripoveduje bivši igralec angleškega kluba Manchester City Town Blair o svojih vtisih v Ameriki. Tri leta je bil tam. Ze uvod je značilen; Blair pravi, da je ni ladje na svetu, ki bi ga peljala nazaj v Ameriko. »Zetev dolarjev je le na papirju, ko sem se peljal nazaj v Evropo, sem moram opravljati pomožna dela, da sem odslužil vozino. Svetujem vsem Angležem: Ostanite doma, in če še tako malo zaslužite! Najprvo sem igral v Fall River. Pravi, da je tamonjski klub prvovrsten, jaz bi ga imenoval »igrokaz«. Vse podjetje je last enega samega moža, on je gospodar nad vsemi, on vse plačuje in vse kasira. Dobil sem 55 dolarjev plače, a to ni niti toliko kot na Angleškem 1 funt, ker je življenje v Ameriki neprimerno dražje kot pri nas.

Moj dogovor je veljal za vsa sezono, do konca maja; pa so mi že o Božiču odpovedali. Nič mi ni mogel pomagati, pogodbe tam nič ne veljajo. V klubu Coats sem bil vse hkrati, trener, nogometaš in delavec, dobil sem 70 dolarjev na teden.

Ne verjamem, da bi se ameriški nogomet povzpil; podobne razmere niso za to. V septembru, ko se sezona začne, je vroče kot v Afriki, tla izsušena in trda. To ni za nogomet. November, december in januar so tako mrzli, da moraš neprestano igrati po ledu in po snegu, po več tednov pa sploh ne. V drugih mesecih pa igrajo base-ball, ljudski sport, in proti njemu ne zmoraš nič.

Naš nogomet — v Ameriki soccer imenovano — privabi povprečno 8000 gledavcev, večjih 8000, najvišja številka je 11.000. Vstopnina je visoka, najcenejši prostor stane pol dolarja.

Če igraš v ligi, moraš veliko potovati. Igrajo ob sobotah in nedeljah, vožnja k igriščem je prava dirka. V petek zvečer smo odšli, smo se vozili vso noč, v soboto jutraj smo bili v New Yorku; in od tam smo se vozili zopet pol dneva, da smo prišli v Filadelfijo ali Belleham. Ob treh igra, ob šestih nazaj v New York, tam čez noč. V nedeljo popoldne spet igra in nato takoj nazaj, ker sem moral biti v ponedeljek jutraj že v tovarni. Torej prav naporno, če ne igraš doma.

In potem to igranje! Samo mlatenje; drugače občinstvu ne dopade. Občinstvo je divje, nebrzdano in napade sodnike, če ne dovolijo igravcem, da tudi oni pobesnijo. Redoma mora nastopiti pri vsaki drugi igri policija na konjih.

Veliko je v ligi Angležev, Amerikancev malo; igra na višini tretjerazrednih angleških klubov, a Amerikanci pravijo, da ne. Hakoah je igrala v Ameriki kot drugorazredno angleško moštvo. Edini primeren prostor za nogomet ima Belleham; tam pa gledavcev ni, večjih jih je samo 300.

Ameriška posebnost so namestniki, ob zunanjih črti sedeči in čakajoči. Če podjetniku ta ali oni igralec ni všeč, ga zapodi z igrišča in pokliče namestnika noter. Izloči te lahko za daljšo dobo, kaznuje te z denarno globo do 10 dolarjev. Čez četrto ure pa lahko prideš spet nazaj; seveda si jezen in misliš samo na maščevanje.

Ameriški nogomet je zasebno podjetje, ki nekaj nese, več ali manj. Če vzdržujejo velike tovarne nogometna moštva, je to edino za reklamo!

Cerkveni vestnik

Nočnim žostilem presv. Rešnjega Telesa se vljudno naznanja, da je nočjo redna mesečna molitvena ura. Molila se bo 27. ura: Za svetli binkoštni praznik. Vljudno vabimo moše in mladeniče k obilni udeležbi.

Poroka

Celje, dne 31. maja 1927.

LEPA NABIRALCA DAROV ZA »POGORELCE«.

Danes dopoldne sta se zagovarjala pred celjskimi porotniki l. 1888. rojeni Jurij Plevnik, posestnik iz Zdol in l. 1891. rojeni samski Franc Bizjak. Državni prdnik jih predstavlja porotnikom, ker da sta se v l. 1924—1927. pečala s ponarejanjem javnih listin, na podlagi katerih sta nabirala kot »pogorelec« milodare, Plevnika pa še posebej za to, ker je nabrani denar posojal ljudem v stiski in od njih zahteval pretirane 20—23% obresti. Plevnik je močan možakar, ki odgovarja samozvestno in zna biti celo zabaven. Zagovarja se z bedo. Zeno ima in šest nepreskrbljenih otrok. Kot bi kdo drugi tega ne imel! Bizjak je duševno omejen, vsaj vtis napravi tak, in se tudi zagovarja z bedo. Ponarejene listine mu je dal Plevnik in ga poslal nabirati milodare po Sloveniji in po Hrvaškem. Nabrani denar je Bizjak sprotil pošiljal Plevniku. Nabral je pri tem lepe tisočake. V ponarejanju listin sta bila mojstra, česar se Plevnik zaveda. Ko mu je predsednik senata pokazal neko štampiljko in ga vprašal, če jo je izdelal on, je rekel: »Če je dobro izdelana, potem je že moja.« — Senat je stavil porotnikom štiri vprašanja.

Po daljšem posvetovanju so porotniki prva tri vprašanja soglasno potrdili, četrto vprašanje pa potrdili samo delno. — Pri navajanju olajševalnih in obtežilnih okoliščin se je državni pravdnik sam postavil na stališče, da so olajševalne okoliščine tehtnejše in predlagal kazen pod najnižjo mero, ki je pet let. Na podlagi krivdoreka porotnikov je nato senat obsodil Jurija Plevnika na 15 mesecev ječe, poostrene s postom, Franca Bizjaka pa na 1 leto ječe, poostrene s postom. Preiskovalni zapis se jima vteje v kazen. Obtožbenca sta kazen sprejela in jo takoj nastopila.

Senatu je predsedoval viš. sod. svetnik Bračič, votanja sta bila svetnik dr. Krančič in okrajni sodnik Dolničar, zapisnikar Štante, državni pravdnik je zastopal dr. Rus, zagovarjala sta pa odvetnika dr. Karlovšek in Erhartič.

SENZACIJONALNA OPROSTITEV.

Popoldne se je zagovarjal obtožen uboja leta 1907. rojeni Martin Podkovnik iz Mozirja. Pri gostilniškem preprič 8. maja t. l. je zabodel nekega Sedlaškega tako nesrečno z nožem v trebuh, da je po izjavi zdravnika Sedlaškeku izstopilo tanko črevo in je v 11 urah med prevozom v bolnišnico umrl. Podkovnikov vzbuja s svojo mladostjo, odkritim priznanjem, ki ga spremlja pritažen jok, vesplošno sočutje. Izgovarja se s silobranom. Porotnikom je bilo stavljeno samo eno vprašanje, namreč, če je Podkovnik kriv hudodelstva uboja. Porotniki so vprašanje s 7 glasovi zanižali. Ko je predsednik porotnikov za rezultat porotniškega glasovanja naznanil, je sodni dvor bil očividno konsterniran in v dvorani je zavladala za nekaj hipov grobna tišina. Na podlagi sklepa porotnikov je bil Podkovnik popolnoma oproščen. Obtožbenca je zagovarjal odvetnik dr. Karlovšek, senat pa so sestavljali isti gospodje kot dopoldne.

Nebo v juniju.

Dne 22. t. m. bo doseglo sonce svoje najvišje mesto na nebu. Ta dan imamo najdaljši dan in najkrajšo noč, ta dan se prične astronomsko poletje. In sicer zastopi sonce v znamenju Rakae ob 11.22. Znamenje in sozvezdje Raka ni eno in isto. Sonce ne stopi dne 22. junija v sozvezdje Raka nego v sozvezdje Dvojčkov in šele mesec za tem dosepe sonce v sozvezdje Rakae. In vendar je bilo nekdanj sonce v resnici takrat v tem sozvezdju, kadar je doseglo svoje najvišje mesto na nebu in ko je jelo iti rakovo pot nazaj proti obzorju. Ravno radi tega je dobilo sozvezdje, v katerem je prišlo iti sonce rakovo pot, ime sozvezdje Rakae. V davnih časih, ko niso imeli za vsakim ogrom stolpne ure, so ljudje bolj pridno opazovali tek sonca in zvezd kakor pa dandanes, ko se ljudje celo morajo ravnati po pravem koledarju. Kje pa je vzrok, da ni dandanes več sonce v začetku poletja več v Raku? Poleg planetov se vrtil tudi ves tir zemlje okoli sonca. Za enkratno zavrtenje rabi 11.600 let in v dolgih dobah se zakasni vstop za cel mesec kot je sedaj.

Od 1. junija zraste dan od 15.46 ur do 16.5 ur dne 22. junija. Do konca meseca se dan skrajši za tri minute.

V mesecu juniju imamo dva zanimiva nebesna pojava, ki jih pa v naših krajih nismo popolnoma deležni.

Polpolni lunin mrk dne 15. junija je pri nas neviden. Opazovali ga bodo pa v Atlantskem oceanu, Severni in Južni Ameriki, Tihem oceanu in Avstraliji. Pričetek mrka ob 7.43, pričetek popolnega mrka ob 9.14; konec pop. mrka ob 9.35 in konec mrka sploh ob 11.06.

Polpolni solnčni mrk dne 29. junija bo viden pri nas pa le kot delni solnčni mrk. Pričetek mrka sploh ob 5.00, pričetek centralnega mrka ob 6.20, konec centralnega mrka ob 8.26 in konec mrka sploh ob 9.46. Vsa solnčna plošča bo zakrita 50 sekund.

Mrk bo viden v severni Afriki, Sredozemskem morju, v vsej Evropi, severni Aziji, Japonskem, severozahodnem delu Tihga oceana, severozahodni Severni Ameriki, Grönlandiji in v severno polarnih krajih. Polpolni mrk pa bodo lahko opazovali od jugozahodne Irske preko Liverpoola na Angleškem, Norveškem, Severnem Lednem morju, ob vzhodnoazijski obali in na Aleutih. Kakor videti, je deležna mrka zemlja in mrza zona severne poloble, kar je tudi umljivo, saj južni pol ima sedaj prestane komaj prvo polovico polarne noči. Nasprotno bo pa pri delnem solnčnem mrku dne 24. decembra, torej v času, ko bo južna polobla bolj obrnjena proti soncu, tedaj bo mrk viden bliže južnih krajev.

Pri nas bomo videli tri četrtine solnčne plošče zakrite. Luna bo prekoračila sonce od njenega zahodnega dela proti vzhodnemu.

Luna. Prvi krajec bo dne 7. junija ob 8.49; polna luna dne 15. ob 9.19; zadnji krajec 22. ob 11.29 in mlaj 29. ob 7.32. Na dan luninega mrka je v srednji razdalji 380.000 km. O priliki solnčnega mrka je luna nekaj bližja zemlji kot znaša njena povprečna razdalja, sonce pa, ki je ta dan toliko ko v svoji največji razdalji od zemlje, je videti ravno radi tega navidezno manjši od lune, ki ga radi tega tudi popolnoma zakrije. V slučaju, da bi bila luna ta dan v večji razdalji, ko znaša njena povprečna razdalja, bi opazovali mesto popolnega mrka obročasti mrk.

Planeti. Merkur bo viden sredi meseca v sozvezdju Dvojčkov malone tam, kjer je sedaj Večernica. Planet bo treba poiskati kmalu po solnčnem zahodu pod Kastorjem in Poluksom, ki sta sedaj nad Večernico. Merkur bo tedaj v razdalji kakih 140 milijonov kilometrov od zemlje.

Venera še vedno žari kot Večernica v Dvojčkih. Sredi meseca zahaja uro pred polnočjo. Od nas je oddaljena začetkom meseca blizu 150, a koncem meseca okrog 115 milijonov kilometrov.

Mars je sedaj v sozvezdju Rakae. Najdemo ga najlažje s pomočjo Večernice. Blizu nad Venero opazimo troje zvezd, ki so vzporedno z obzorjem in gredo od juga proti severu. Oni dve zvezdi, ki sta na severni strani, sta glavni zvezdi Dvojčkov, in sicer Poluks, srednja in Kastor zvezda na severni strani ali na desni. Tretja zvezda od teh, ki je na južni strani te trojice, je pa planet Mars. Vidimo, da je postal Mars še skoraj zvezdica. Temu se ne bomo čudili, saj je oddaljen sedaj od nas za 330 milijonov kilometrov! Sedaj zahaja kmalu po 23. uri in koncem meseca pa že ob 22. uri.

Jupiter je v začetku meseca še jutranji planet, vzhaja torej po polnoči, a proti koncu meseca bo pa že večerni planet. Vzhaja malone ravno na vzhodu in zahaja tudi na zahodu. Jupitra bo ugodno opazovati v poletnih mesecih radi njegovih štirih večjih lun. Razdalja Jupitra do nas znaša 750 milijonov kilometrov.

Saturn je sedaj vso noč na nebu. Zaprta zimo ga že po prvem mraku na jugovzhodu precej nizko nad obzorom. Za opazovanje ni v ugodni legi, ker pride preizkočno nad obzor in ga moremo opazovati le nekaj časa, ko se dvigne najvišje nad obzor, to je krog polnoči. Sveti v razdalji 1850 milijonov kilometrov in ker nam kaže skoro vse osvetljeno stran, je videti kot zelo svetla zvezda. Pod Saturnom opazimo še nižje nad obzorom rdečo zvezdo Antares.

Večerno nebo. Višje nad južno stranjo je Klas ali Spica v Devici. Še višje od te tudi proti južni strani je Arktur v Priganjaku ali Bostesu. Tudi bolj visoko nad jugozahodom je Lev. Na zahodni strani, nekoliko proti severu se nagibata v zaton Dvojčka in na severozahodu pa Kočijaž s Kapello ali Kozo.

Od novih zvezd vzhaja izza jugovzhoda Skorpijon z rdečo zvezdo Antares.

Razdaljo Antaresa od našega sistema so do ložili na spektroskopični način. Dobili so za razdaljo preko 200 svetlobnih let. Prištevajo jo k največjim zvezdam. Njen premer znaša preko 400 milijonov kilometrov! Premer našega sonca znaša samo 1.400.000 kilometrov. Le vsled svoje orjaške velikosti nam more poškajati toliko svoje rdeče svetlobe, da jo vidimo kljub ti silni razdalji še kot zelo svetlo zvezdo. V razdalji 82 svetlobnih let, v tej bi bilo naše sonce še ravno zaznatno, bi svetil Antares tako svetlo, ko Venera v polnem siju. Svetlost Antaresa je 1584 krat večja od svetlosti sonca. Po novi razdelitvi pripada Antares zvezdam velikankam. Njena gostota je pa tako mala, da, ako bi jo stisnili, tako da bi imela isto gostoto ko naše sonce, bi bila še vedno znatno večja od sonca, a ne več v tako silnem razmerju kot sedaj. Po teoriji o obstojnosti ali notranjem ravnotežju zvezd ne presega to velikansko kroglo naše sonce za dosti več kot Miridešetkrat.

Antares je dvostroka zvezda. Ves sistem se približuje k nam s hitrostjo 3.1 km v sekundi.

Na vzhodni strani se vzdiguje Rimska cesta, ki jo bomo imeli vse poletje na večernem nebu. V severovzhodnem delu Rimske ceste se nahaja ob njenem zgornjem robu najsvetlejša zvezda Vega v sozvezdju Lirje. V spodnjem robu Rimske ceste pa je sozvezdje Orla z Atairom.

Polzvedevanja

Natla se ie damska broška. Dobi se v unravi »Slovenca«.

Gospodarstvo

Zagrebske velebanke v l. 1926.

Mesečno poročilo Hrv. esk. banke objavlja glavne postavke iz bilanc 6 zagrebskih velebank za leto 1926., iz katerih posnemamo najvažnejše postavke.

V bilancah zagrebskih velebank za leto 1926. so izkazani dobički znatno manjši kakor za leto 1925. Trije zavodi: Praštediona, Hrv. esk. in Jugobanka izkazujejo za 1926 čisti dobiček v znesku 43.1 milijona Din, za 1925 pa je znašal 58.3 milijona Din. Seveda so se temu znižanju čistega dobička primerno zmanjšale dividende in za dividendni znesek tudi borzni kurzi delnic bančnih podjetij.

Likvidnost izkazanih 6 zavodov znaša povprečno 82 odst. vseh obveznosti. Vendar pa ta številka, odnosno odstotek ni tako točen, ker ni znano, kakšna so pravzaprav likvidna sredstva bank, kar se tiče menic, katerih portfelj je pri vseh bankah znatno narasel. Hranilne vloge so narasle, nasprotno so se obveze upnikov zmanjšale. Davki so se pri nekaterih zavodih (Praštediona in Jugobanka) zmanjšali, dočim so n. pr. pri Hrv. esk. zelo narasli (od 9 na 23 milijonov dinarjev od 1925 na 1926), pri čemer pa gre tudi za plačilo davkov za prejšnja leta.

H koncu objavljamo par značilnih podatkov. Lastna sredstva (kapital in rezerve) so znašala 1926: Hrv. esk. 188.4, Praštediona 130.9, Jugobanka 125.9, Hipobanka 84.1, Srpska 58.1, Kreditna 42.0 milijona dinarjev. Bilančna vsota je dosegla 1926: Praštediona 2047.8, Hrv. esk. 958.9, Jugobanka 864.5, Srpska 495.3, Hipo 465.3, Kreditna 345.8.

Za primer navajamo bilančne vsote treh največjih ljubljanskih bank (lastna sredstva naših bank se razen pri Ljublj. kreditni ne morejo vzeti za merilo): Ljublj. kreditna 483.6, Kred. zavod 432.9, Zadr. gospodarska 258.9 milijona dinarjev.

* * *

Zivinski sejem v Ljubljani 1. junija. Dogon je znašal: 352 konj, 73 volov, 73 krav, 17 telet in 445 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo 44 konj, 12.50—14.50 Din, vse za kg žive teže, prašički za rejo, Cene so bile sledeče: Voli I. 10—11, II. 9, III. 8, krave debele 5—7, klobasnice 3—4, teleta 12.50—14.50 Din, vse za kg žive teže, zraslički za rejo pa kom. 200—300 Din. Cene so v glavnem neizpremenjene, edino telatar so poskočile za malenkost 50 par do 1 telotar pri kg. Sejem je bil zelo živahen.

Likvidacije. Kamenit. tovarna umetnega škrlja in elektrarna, d. z. o. z. v Laškem, sedež Ljubljana, je prešla v likvidacijo. Podjetje prevzame z vsemi aktivi in pasivi Stavbna družba d. d., ki je bila že sedaj edina družbenica firme. Nakupna, prodajna in izvozna zadruga v Groblnem, r. z. z. o. z. v Mestinju, pošta Podplat.

Dolnjelendavska hranilnica, d. u. v Dolnji Lendavi sklicuje za 14. junij ob 14. uri v svojo posvetovalnico izredni občni zbor, na katerem se bo sklepalo o valorizaciji vrednosti hiš, ki so last zavoda.

Pred važnimi dogodki v zagrebskem bankarstvu. Kakor poročajo iz Zagreba, se v tamkajšnjih finančnih krogih govori o predstojajoči fuziji med Hrvatsko eskomptno banko in Hrvatsko sveopčo kreditno banko. — Pri prvi je interesirana v veliki meri Angloaustrian Bank Ltd, pri drugi pa dunajska Kreditanstalt. Ta fuzija bi bila za nadaljnji razvoj našega bankarstva izredne važnosti in se bomo z njo še podrobneje bavili.

Kateri mesec ima država največ dohodkov. Od vseh dohodkov v finančnem letu ima država največ dohodkov v mesecu decembru, ko znašajo 10.13% vseh letnih dohodkov, nato v novembru (9.74%) in v oktobru (9.13%); najmanj pa jih je v februarju (6.91%), kar je pripisovati tudi manjšemu številu dni, potem v juniju (7.11%), v aprilu (7.27) in v januarju (7.31).

Brezposelnost v aprilu 1927. Iz poročila Hrvatske eskomptne banke posnemamo, da je znašalo število brezposelnih v naši državi v mesecu aprilu 1927 69.000 napram 53.000 v marcu, kar pomeni torej povečanje za 16.000 ali za 31%.

Izvoz čokolade v Jugoslavijo iz Italije. Italija ima razvito čokoladno industrijo, ki v veliki meri prodira na naš trg. Sedaj so se združile velike tvornice kakor Bonatti, Talmone itd. v koncern »Unica«, ki je seveda nevarnejši kakor posamez-

ne tvornice. Italijanski izvoz čokolade je bil zadnja leta sledeč: leta 1924. 386.400 kg, leta 1925. 479.100 kg in lani 414.900 kg, od tega je šlo v Jugoslavijo leta 1925. 47.600 kg, leta 1925. 61.400 kg in lani 41.400 kg.

Aero-rastava na velesejmu. Uprava velesejma v Ljubljani je za velesejske dneve odstopila ljubljanskemu aeroklubu »Naš Kralj« prostor, kjer bo prirejena rastava modelov in slik letal najznamenitejših francoskih, nemških, čeških in naših tvornic. Do sedaj so obljubile sledeče tvornice udeležbo z modeli in slikami: Rohrbach, Junkers, Heinkel, Dornier, Levasseur, Bleriot, Aero, Ikarus. Take razstave doslej na ljubljanskih velesejih še ni bilo in bo gotovo vzbujala največjo pozornost obiskovalcev.

Kranjska gora. 10letnico majske deklaracije smo dostojno proslavili. Podružnica »Jugoslav. matice se je v nedeljo dopoldne po 10. maši v dvorani Ljudskega doma spominjala tega važnega zgodovinskega dogodka. Predsednik g. Knap je vodil vso prireditel. Šolski otroci so deklamirali primerne pesmi, gospodična Budinekova je nastopila v imenu ženstva, g. notar dr. Grašič pa je v svojem govoru očrtal zgodovinsko ozadje deklaracije. — Zvečer je imelo Katol. prosv. društvo v isti dvorani svojo prireditev. Nagovor, petje, deklamacija, predavanje s skioptičnimi slikami o Koroški — vse to nas je živo spominjalo dogodka pred 10 leti, ki je tako globok posegel v življenje nas Slovencev, obenem pa je nas vse to spominjalo tudi naših bratov po jeziku in krvi, ki trpe onkraj Karavank in Juljskih Alp.

Šmarino pri Litiji. Manifestacija za majniško deklaracijo združeno s povorko iz Litije v Šmartno, pri kateri bi imela sodelovati vse kulture, in humanitarna društva, se ni vršila. Če bi bila ljubezen do domovine prava, bi jo ne mogel pogasiti že strah pred dežjem. Naša društva so pa kljub dežju, ki je nastal med manifestacijo, napravila sprevod s povorko po Šmartnem in priredila pred župniščem manifestacijo, kjer je bil povodno birmovanja škof. Obširen prostor je bil poln množice. Pevski zbor je zapel več pesmi. V imenu društev in ljudstva je g. Držar pozdravil Prevrženega, ki je ravno obhajal 77. rojstni dan, omenjal zasluge za majske deklaracije, katero je v resnični ljubezni do naroda brez bojazni prvi podpisal, in se mu zahvalil za požrtvovalno delo v pravi blagor naroda. Množica je z živio kilici pritrjevala njegovim besedam. Prevrženi se je podal na prostor sredi množice in se toplo zahvalil pevskega zboru in vsem navzočim. Zadovoljni in veseli so se ljudje nato še enkrat uvrstili v povorko, ki se je končala pred društvenim domom.

Adam Opel se pretvori v d. d.? Kakor poročajo iz Frankfurt, se namerava znana tovarna avtomobilov Adam Opel pretvoriti v d. d., vendar bi vse delnice ostale v rokah družine.

Cene platine so v zadnjem času zelo nazadovale in padle v Londonu na 15½ šterlinga za unčo (pred vojno so obile okoli 10 funtov). Tudi v Berlinu notira sedaj platina za gram pod 10 mark (pred vojno 6 mark). To je pripisovali rastjoči produkciji Rusije ter porabi kovin, ki nadomestujejo platino, so pa 50% cenejše.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 1. junija 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja		Baro- meter	Toplo- ta v C°	Rel. vlažn. v %	Veter in brzina v m	Oblak- nost 0—10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
kral	čas						ob opazovanja	mm do 7a		
Ljubljana (dvorec)	7	760.4	16.5	91	E 2	0			29.4	14.5
	14	758.9	28.8	37	SE 2	0				
Maribor	21	760.3	22.7	65	NW 2	0				
		759.2	10.0	76	E 4	0			27	14
Zagreb		760.1	20.0	83	S 2	0			30	16
Belgrad	8	760.0	26.0	64	S 4	0			30	20
Sarajevo		761.0	21.0	65	mirno	0			29	15
Skopje		761.6	23.0	52	mirno	0			30	14
Dubrovnik		760.5	19.0	79	mirno	0			25	14
Split		760.5	22.0	77	mirno	0			27	20
Praga	7	757.0	20.0	—	E 2	3			38	16

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za četrtek, dne 2. junija: Negotovo vreme, nevihte tudi niso izključene.

Borza

Dne 1. junija 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 18.48—18.51 (13.476—13.506), Italija 311.45—313.45 (311.94—313.94), London 276.10—276.90 (276.10—276.90), Newyork 56.70—56.90 (56.70—56.90), Pariz 222.18—224.18, Praga 168.20—169 (168.20—169), Dunaj 8—8.03, Curih 10.935—10.965 (10.935—10.965).

Curih. Belgrad 9.13 d. (9.13), Budimpešta 90.60, Berlin 123.15 d., Italija 28.625 d. (28.60), London 25.25 d. (25.2475), Newyork 519.75 d. (19.70), Pariz 20.86 den. (20.36), Praga 15.395 (15.395), Dunaj 73.15 (73.15), Madrid 91.90 bl., Bukarešt 3.13 d., Sofija 3.76, Varšava 58, Amster-dam 208.10 d.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.46, Kodanj 189.45 London 34.46, Milar. 39.04, Newyork 709.15, Pariz 27.78, Varšava 79.29. Valute: dolarji 705.50, fran-coski frank 26.87, lira 38.94, dinar 12.45, češko-slovaška krona 20.9725.

Praga. Devize: Lira 185.20, Zagreb 59.23, Pariz 131.90, London 163.45, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. 7% invest. posoj. zaklj. 84.50—85, vojna odškodnina 343.50—344.50, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantila 98—100, zaključek 98, Praštediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 490 bl., Vevče 130 den., Stavna 55—65, Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. zaklj. 84.50, agrari 50.50—51, vojna odškodnina 342.50—343, junij 343.25—344, julij 346, Hrv. esk. zaklj. 96, Jugobanka 93 zaklj., Praštediona 850 zaklj., Ljubljans-ka kreditna 150 den., Sečerača 505—515, Slavo-nija 27 zaklj., Trbovlje 455, Vevče 130—135.

Dunaj. Podon-savska-jadran. 79.90, Živno 90.75, Alpine 42.80, Greinitz 7.50, Kranjska in-dustrijska 46, Trbovlje 56.35, Hrv. esk. 13, Leykam 11.70, Hipobanka 7.75, Avstr. tvornice za dušik 38, Mundus 166.50, Slavex 3.75, Slavonija 3.60.

BLAGO.

Ljubljana. Tendence za les in dež. pridelke neizpremenjena; zaklj. les 2 vag.

Glasba

Orkestralno društvo Glasbene Matice priredi za binkoštno praznike dva orkestralno-solišna koncerta izven Ljubljane. V nedeljo dne 5. junija zvečer koncertira v Murski Soboti, v ponedeljek 6. junija popoldne pa v Ljutomeru. Za koncerte, ki jih vodi dirigent prof. Adamič, vlada veliko zanimanje ondotnega prebivalstva. Orkestralni sponzor obsega skladbe komponistov Čajkovskega, Dvořaka, Suka, Adamiča in Šantla. Kot solista nastopila na obeh koncertih gojenca drž. konser-vatorija: violonist Rupel in basist Rus z izbrani-mi koncertnimi točkami. Godalni orkester je sestavljen iz 7 prvih violin, 7 drugih violin, 4 viol, 4 violončel in dveh kontrabasov. Koncertne toč-ke, ki jih je orkester deloma že izvajal na lanko-letni koncertni turneji v Trbovljah, v Trzinu in v Krškem so na novo naštudirane in so dosegle tu-di v Ljubljani pri prvem izvajanju najlepši uspeh.

Sven Elvestad:

Mož, ki je oropal mesto.

Bilo je megleno, deževno vreme in zelo temno, Krag se je preoblekel, trudeč se, da bi njegova pre-obleka čimbolj soglašala z ono, v kakršni je brez dvoma hotel nastopiti gospod d'Albert. Krag je imel vedno pri sebi ročni kovčeg, kjer je imel shranjeno različno obleko, tako da je mogel vsakčas hitro spre-meniti svojo zunanost.

Razigrane volje se je znebil sedaj tudi Jens svoje natakarske noše in je smuknil v jopič, ki mu ga je bil preskrbel Krag. Ko sta tako oba moža stala pred zrcalom in presojala svojo vnanost, bi ju moral sma-trati vsak za dva delavca, očeta in sina.

Jens se je splazil k vratom učenega gospoda d'Alberta. Od časa do časa se je vračal in prinašal Kragu razne vesti. Učenjak je ropotal v svoji sobi s kovčegi in škornji. Očitno je bilo, da se je preoblečil.

Dve minuti pred dvanajsto uro je obstal pred vrati hotela zaprt avtomobil za gospoda d'Alberta. Pa tudi Krag je bil zase naročil avtomobil, ki naj bi ča-kal na drugi strani ceste med kočijami izvoščkov, ki so imeli tam svoje postajališče.

Točno ob dvanajstih sta zapustila Krag in nje-gov pomočnik skozi zadnja vrata hotel in sta zasedla svoj avtomobil. Skozi okence se je dalo hitro ugo-to-viti, kdaj bo stopil učenjak v svoj voz. Komaj je mi-nilo pet minut, ko je prišel skozi vrata gospod v dolgem plašču in s potno čepico na glavi. Bil je on. Voznik je očitno že poznal navodila, ker je brez vsa-kega vprašanja takoj odpeljal. Sedaj je naročil tudi Krag svojemu vozniku, kar se mu je zdelo potrebno, in avto je sledil d'Albertovemu vozu v precejšnji raz-dalji, ker se je Krag bal, da ga učenjak ne bi opazil. Toda v tem času je bilo na ulicah tako malo prometa,

da je Kragov voznik vendarle brez težave sledil dru-gemu vozu. Pet sekund po prvem vozu je zavijal tudi drugi okrog oglov.

Krag je bil pričakoval, da se d'Albert v svoji čudni obleki ne bo vozil po najboljših delih mesta. temveč naravnost v pristanišče. Toda d'Albert ni storil ne enega ne drugega.

Peljal se je skozi najbolj obljudeni del mesta naravnost proti vzhodu. V teh predmestjih je vladala popolna tišina in tema. Luči ni bilo videti nikjer, ne v malih lesenih hišicah in ne v ogromnih, grozečih stanovanjskih kasarnah. Tudi glas ni bilo slišati no-benega razen drsanja koles po kamenitem potu; prav tako ni bilo na vpogled nobenega človeka.

Končno se je ustavil prvi avto na ovinku ceste, ki je vodila proti velikim opekarnam. Sele sedaj se je porodila Kragu misel, da hoče morda učenjak obi-skati nekoga v opekarni.

Če je bil d'Albert zares vodja tolpe, kaj je bilo bolj naravno ko slutnja, da je bil po udaru redarstva skril nekaj svojih pristašev v takole opekarno! Saj je pohajkovalo ponoči tu toliko sode, postopaci vseh vrst, moške in žene najrazličnejše starosti, ljudje brez strehe, ki so se hoteli v mrzlih nočeh ogrevati ob velikih opekarskih pečeh. V tej pisani družbi bi se moglo prav lahko skriti nekoliko ljudi.

Krag je velel vozniku obstati na ovinku. Izstopil je obenem z Jensom in se žarečih oči napotil proti drugemu vozu, ki je čakal nekoliko dalje, zavrt ves v gosto temo. Čim je detektiv s svojim spremljevalcem dospel bliže, je čul, kako je nekdo ob avtomobilu preklinjal in se kregal. Po glasu je spoznal, da mora biti mož brez dvoma iz Oslo. Krag se je približal vozu. Voznik je stal pri odprtih vratih ter razsajal in psoval.

»Kaj pa je vendar?« je vprašal detektiv.

»Kakor bi ga odnesel veter, lumpa!« je kričal voznik. »Pripeljal sem ga do sem, rekel bi, na konec

sveta, in sedaj je izginil. Saj sem ga že enkrat vozil, toda takrat se mi vendar ni izmuznil.«

»Ali imate svetiljko?«

Ni je imel. Zato je posvetil Krag z lastno žepno svetilko v voz. Žar je obsvetil vsak kot.

Na sedežu je ležal učenjakov plašč. Na njem dva desetaka. Voznik je pohlepno segel po plašču in de-narju. Naenkrat je bil popolnoma zadovoljen.

»Pa je vendarle odličen gospod,« je dejal. »Ka-kor sem rekel, vozil sem ga že prej enkrat. Vem, kaj želi. Odnesti moram plašč nazaj v hotel.«

»Kolikokrat ste ga že vozili?«

»Enkrat, ne več.«

Voznik je zaprl vrata in se začel pripravljati za odhod.

»Do kam ste ga peljali?«

»Prav do sem.«

»In kam je nato odšel?«

Voznik ni odgovoril. Po nekaj trenutkih je vprašal: »Kdo pa ste? Zelo ste radovedni!«

Krag je posvetil možu naravnost v obraz, kar je bilo temu očitno neugodno. Krag ga ni poznal. Ko je pa odgrnil suknjo, tako da se je zasvetil njegov redarstveni izvešček, je voznik zajecjal: »A tako. Nič hudega nisem naredil!«

»Tega tudi nihče ne trdi,« je dejal Krag. »Želim samo, da mi odgovorite na moje vprašanje. Kam je odšel?«

Voznik je pokazal v najbolj temno ulico. »Tja,« je rekel.

»In kako dolgo se je zadržal tam?«

»Dobri dve uri. Ko se je vrnil, je bilo že svetlo.«

»Ali ste videli, iz katere hiše je prišel?«

»Mislim, da ni prišel iz hiše. Prišel je odzunaj s polja.«

Krag je spet pomislil na opekarno.

»Ali je bil sam?« je vprašal voznika.

Priloga k Ljudsko knjižnici (Jugoslovanska knjižnica v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, voljaj pes. Kanadski roman. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. Ed. Abent, Kralj gora. 18. Din, vezan 30 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Granja. Popolvanje okoli sveta. Roman 30 Din, vez. 40 Din. — 23. zv. Treh delih. 48 Din, vez. 58 Din.

30018	416	823	597	159	153	911	803	489	852
609	605	478	554	596	090	053	575	794	184
57952	626	890	908	507	810	696	388	698	(2000)
757	876	987	088	292	644	365	245	375	056
837	982								
38204	885	813	330	108	217	925	088	615	416
810									
39719	084	514	677	580	(2000)	316	086	592	
698	572	382	439	231	142	874	211	197	486
112	(2000)	052	442	354	148	302	287		
40415	899	978	441	649	558	820	001	827	120
083	635	532	448	400	522	788	471	288	951
631	(2000)	639	447	495					
41502	787	619	260	690	276	474	608	489	182
955	485	490	021	777	610	881	718	(2000)	092
123	587	056	828	505	707	500	292	012	(2000)
42918	704	089	182	953	083	117	252	170	968
010	756	261	828	936	680	442	510	161	688
124	720	736	941	084					
48995	847	557	(2000)	116	639	466	932	866	454
018	(2000)	929	619	634	913	763	692	027	371
425	350	663	353	814					
44003	943	702	905	805	630	696	202	471	569
294	408	(2000)	239	270	656	794	(2000)	053	(2000)
762	895	603	824	423					
45763	912	714	196	430	563	291	387	489	566
225	540	756							
46154	351	915	985	970	014	864	263	499	657
787	772	139	945	500	421	783	329	846	370
746	164	966	271	755	883	580	(2000)		
47299	409	112	991	525	989	458	650	554	600
191	560	671	908	142	903	506	906	268	858
48719	899	764	657	470	841	463	966	107	243
467	654	009	(10.000)	056	010	722	939		
49278	847	649	276	362	439	635	244	459	559
183	967	797	881	794	412	030	759		
50066	709	795	735	984	206	095	550	536	544
585	598	038	810	604	398	405	291	609	104
292	165	918	178	936	867	210	222	302	
51473	986	282	563	885	436	263	851	453	556
070	020	607	822	749	075	218	184	687	965
856	471								
52870	278	023	406	391	817	505	137	827	515
965	462	128	(2000)	920	447	520	644	012	696
884	625	877	640	873					
53289	(2000)	372	872	600	180	680	862	(2000)	
476	400	453	528	219	291	103	492	868	455
686	474	446	806	006	463	114			
54328	617	914	187	221	(2000)	304	325	372	
697	506	401	872	823	453	202	782	930	114
168	598	218	708	432	136	647	388	004	
55494	989	118	176	255	080	237	768	(4000)	
669	070	811	(2000)	664	588	037	743	052	462
262	660	915	712						
56456	892	954	927	061	591	412	980	942	944
098	737	844	986	471	817	590	916	496	556
047	017	581	(2000)	781	600	381			
57231	556	151	690	424	781	154	839	049	085
802	005	306	163	058	051	889	172		
55736	812	590	138	615	359	443	893	182	599
523	480	084	073	549	784	207	093	026	078
042	909	432	792	129	633	619			
59061	278	707	254	120	560	928	301	637	311
657	(2000)	229	530	073	903	739			
60296	060	112	227	(2000)	785	192	031	340	
267	345	538	581	123	452	406	257	642	410
982	418	998	551	523	139	056	558	235	430
61011	523	334	326	407	218	317	973	200	233
198	981	528	090	695	155	199	078	196	808
538	399	852	188	764	839	917	874	828	656
62496	757	328	342	119	841	759	425	764	410
535	575	190	676	488	613	785	372	905	070
63587	061	830	210	786	102	023	989	764	747
713	749	821	348	740	610	889	235	140	676
594	756	450							
64546	850	645	919	949	262	622	089	153	543
200	341	250	202	606	737	071	340		
65978	421	860	026	062	670	886	823	911	060
182	855	616	164	696	919	03	058	259	965
66056	671	608	249	322	225	058	118	087	785
618	315	489	479	762	998	399	027	(2000)	750
765	670	066	810	007					
67288	932	252	099	590	266	340	003	536	432
298	878	647	045	755	235	116	790	786	610
505	210	239	701						
68220	140	449	366	172	934	642	635	(2000)	
182	586	914	724	614	159	217	948	403	069
817	118								
69682	939	637	278	996	308	906	125	824	467
087	896	198	242						
70085	919	(10.000)	510	654	489	482	08	106	
(2000)	646	620	942	004	971	727	318	080	829
(2000)	456	342	669	112	659	185	882	492	817
668									
71063	048	(2000)	799	565	576	246	355	043	
343	605	289	301	827	154	252	623	876	630
72284	657	(4000)	610	149	256	448	89	799	
638	723	(20.000)	014	647	758	283	895	026	(2000)
887	719	433	922	089	257	736	841	713	690
73780	963	714	922	815	085	115	867	229	013
425	(2000)	427	000	768	581	341	391	(2000)	897
912	771	702	068	511	512	023			
74063	362	456	584	495	713	636	(2000)	120	
082	318	421	128	374	317	928	881	196	168
884	533								
7504	009	622	287	738	756	563	332	066	(2000)
991	519	674	198	371	558	822			
67852	424	791	012	755	495	060	024	(10.000)	
387	610	989	993	856	929	844	(2000)	384	503
951	156	657	636	533	548				
77707	855	315	551	565	968	185	718	820	517
(2000)	634	066	320	900	866	(2000)	518	(20.000)	
994	158	373	957	918	16	426	395	772	555
444	(2000)	671	504						
78672	519	825	326	(2000)	503	587	010	322	
(2000)	908	755	197	190	389	924	094	877	173
063	904	549	594	360	383	198			
79646	167	537	213	727	725	811	180	879	(2000)
813	077	995	805	457	006	207	895	(2000)	722
051	(2000)	286	567	(4000)					
80571	171	725	022	762	554	470	883	189	400
487	099	093	085	756	172	140	227	748	407
843	946	160	956	753	317	851			
81205	814	496	291	846	843	679	501	332	950
852	584	102	550	783	173	358	762	168	(2000)
070									
82486	265	744	134	115	847	608	711	(2000)	
963	198	985	300	468	967	225	576	453	514
650	965	537	791	905	132	063			

	83740	907	380	157	910	641	711	484	284	941
772	591	724	165	113	145	989	516	436	948	719
972	517	109	568	644	824					
	84650	986	519	831	861	751	958	981	464	233
447	822	189	818	052	016	149	375	181	276	849
135	835	115	671	888	744	(2000)	080			
	85925	846	731	563	917	952	435	(4000)	943	
626	564	594	238	446	556	429	258	153	788	448
491	039	236								
	86079	(2000)	804	849	033	(2000)	982	780		
392	695	544	960	180	314	184	483	012	140	891
771	066	655	220	261	295	535	892	524	883	294
419										
	87486	278	183	918	(2000)	433	076	726	889	
218	075	370	133	132	131	434	122	869	339	526
212	(2000)	116	512	639	492	902	406			
	88906	497	581	198	994	(2000)	170	481	507	
967	860	778	556	540	570	109	673	450	681	798
369	032	169	563	269	081	923				
	89529	466	528	440	031	401	177	450	(2000)	
105	182	153	179	479	124	321	857	128	191	406
070	651	488	795	646	214					
	90819	501	054	541	661	215	954	336	272	527
904	355	(200								
760	032	904	814	652	771	963	788	433		
	91762	314	726	125	930	203	818	740	716	123
875	909	355	523	258	432	892	532	468	767	909
017	664	724	065	479						
	92227	757	967	024	317	277	392	500	818	
412	798	486	268	921	178	363	430	771	169	405
300	211	(2000)								
	93753	155	369	093	864	416	619	668	611	
039	893	442	953	573	581	731	661	136	887	946
331	414	604	429	896	100	322	588			
	94381	663	200	456	857	995	437	999	109	
550	357	232	760	428	789	762	689	238	(2000)	686
916	721	(2000)								
	95245	864	466	656	946	319	468	625	008	
939	207	879	738	921	993					
	96024	423	584	625	221	922	647	156	554	008
761	170	499	414	390	846	179	199	028	620	555
	97975	136	402	672	142	608	476	829	072	
607	877	037	619	148						
	98118	563	269	698	876	549	(2000)	211	276	
674	061	264	408	913	087	(2000)	454	648	322	445
062	566									
	99862	489	295	192	943	568	912	845	945	991
050	207	480	739	063	029	802	754	067	587	386
	100612	926	690	967	583	501	001	117	(2000)	
201	802	445	122	078	135	842	807	517	274	635
	101180	186	846	245	580	031	100	607	480	
941	359	184	400	468	986	(2000)	285	037	554	
118	852									
	102436	226	041	199	153	581	298	292	054	
357	138	905	056	857	591	073	773	573	121	768
471	622									
	108426	533	704	432	108	614	720	666	332	
707	244	237	001	365	450	886	845	078	817	778
296	488	701								
	104225	801	170	277	914	(2000)	036	741	683	
361	557	784	066	187	808	436	072	458	791	447
425	165	528	565	539	275	853				
	105585	139	106	316	(2000)	030	425	444	177	
473	436	451	891	033	481	450	137	761	590	209
340	744	(4000)	632	708	(4000)	046	876	698	763	
574										
	106056	891	489	184	015	695	(2000)	499	711	
963	419	441	334	825	155	141	279	(4000)	296	
808	955	857	890	393	353					
	107683	859	892	479	475	280	227	965	667	
424	008	966	396	131	443	597	885	142	511	194
949	746	780	088	371						
	108824	965	838	(2000)	891	172	010	618	402	
897	226	649	059	183	746	555	585	839	986	836
	109592	847	378	881	347	418	558	552	971	
717	539	682	406	063	999	131	(2000)	062	854	141
806	047	700	134	497	224	043	877	597	(2000)	363
577										
	109592	847	378	861	347	418	558	552	971	
717	539	682	406	036	999	131	(2000)	062	854	141
809	047	700	134	497	224	043	877	597	(2000)	363
577										
	110078	828	501	785	474	573	892	827	216	
(2000)	876	172	227	621	272	939	289	242	162	719
907	975									
	111614	873	393	117	603	094	318	611	577	
696	285	301	189	199	137	893	708	900	020	730
722	226	607	567	557	767	049	912	245	171	
	112613	407	662	186	298	(2000)	054	285	631	
750	985	187	820	682	080	064	404	583	169	776
274	984	532	501	323	175					
	113009	472	512	726	262	954	427	743	152	
812	896	206	702	478	837	620	882	146	736	058
353	520	043	134	428	745	790	515			
	114083	455	962	863	319	100	193	036	(2000)	
382	681	535	263	845	056	403	530	072	438	356
752	708	471	138	746	654	647				
	115819	702	645	656	731	865	278	392	316	
357	295	(4000)	850	981	223	575				
	116260	079	401	500	179	984	239	265	210	
851	053	(2000)	536	517	531	159	494	114	624	297
381	298	769	725	993	262					
	117538	115	(2000)	897	089	006	789	417	167	
577	612	(2000)	749	831	239	296	975	353	884	384
398	955	266	245	933						
	118247	936	278	136	603	918	533	(2000)	439	
008	900	959	989	888	715	089	973	649	091	124
105	888	081								
	119862	411	153	344	851	265	(2000)	808	046	
224	918	671	091	965	936	250	508	585	309	800
090	536	962	366	(2000)	862	842	155	222	381	189
898										
	120873	985	(2000)	388	331	192	661	378	461	
690	329	291	498	504	327	700	618	857	803	538
047	527	486	282	365	369	188	998	785	791	475
595										
	121545	106	690	855	774	238	966	950	819	
128	871	801	258	331	587	015	501			
	122194	(2000)	141	969	087	054	551	400	852	
967	828	602	896	247	581	689	173	145	376	565
792	029	483	375	954	(2000)	996	536	731	467	910
840	411	811								
	123718	230	940	179	094	456	917	538	412	
755	468	665	173	088	687	816	945	540	784	723
212	613	533	657	069	119	262				
	124910	(4000)	304	494	958	413	(2000)	953		
814	759	142	427	(2000)	212	498	327	148	834	
647	802	273	543	394	193	546	632	630	140	(2000)
982	(2000)	415								